

GŁOS POLSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI.

Rok XII.

ŁÓDŹ, WTOREK 12 LISTOPADA 1929 R.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Piotrkowska 106

Nr. 263

Święto Niepodległości

Uroczyste obchody w całej Rzeczypospolitej Defilada w Warszawie przed marszałkiem Piłsudskim

UROCZYSTOŚĆ W STOLICY

(Warszawski korespondent Głosu Polskiego* (S) donosi:)

Warszawa przybrała wczoraj uroczystą szatę. Na mieście ruch ożywiony, świąteczny.

Wczorajsze uroczystości XI rocznicy Niepodległości, — zaczęły się od uroczystych nabożeństw w świątyniach wszystkich wyznań.

Po obu stronach pomnika księcia Józefa zbudowano na placu Marsz. Piłsudskiego obrzynie trybuny dla sfer rządowych, dyplomatycznych, prasy i publiczności. Przed pomnikiem ustawiono trybunę specjalną dla Marszałka, który z niej odbierał defiladę.

Już od samego rana ulicami miasta przeciągały oddziały wojskowe, poszczególne organizacje przysposobienia wojskowego, Federacji Obrońców Ojczyzny, z pocztami, chorągiewkami, policji i t. d.

Specjalną uwagę zwracał batalion złożony z 103 górali pod dowództwem por. Kozaczko. —

Orkiestra ich przygrywała melodyjne hałne piosenki.

Na drugiej trybunie z należnymi honorami usiedli weterani z 63-go r. Specjalnie przydzielona służba wprowadza po stopniach starców.

O godz. 11 zgromadziły się już wszystkie oddziały biorące udział w rewji.

O godz. 11 m. 45 przybył na plac dowódca D. O. K. Nr. 1, gen. Wróblewski i niezwłocznie dokonał przeglądu oddziałów.

W kwadrans potem nadjechał 1-szy wiceminister spraw wojskowych gen. Konarzewski i również dokonał przeglądu.

Przed godz. 12 ukazał się powóz Marszałka Piłsudskiego. Z chwilą ukazania się jego fanfaryści 36 p. p. odegrali trzykrotnie sygnał baczność. Wojsko sprezentowało broń, a wszystkie orkiestry odegrały Hymn Narodowy.

Po wyjściu z powozu i przyjęciu raportu, Marszałek Piłsudski dokonał przeglądu oddziałów w otoczeniu najbliższej świty.

Następnie Marszałek udał się pod pomnik ks. Józefa, gdzie już na trybunach zgromadzili się: przedstawiciele rządu, korpusu dyplomatycznego, generalicji i wyższych wojskowych, prasy i tłumy publiczności.

Marszałek Piłsudski stanął na specjalnej trybunie i rozpoczął przyjmowanie defilady oddziałów. Po defiladzie wszystkie oddziały przemaszerowały pl. Małachowskiego, ulicą Traugutta, Nowym Światem do Alei Jerolimskiej, poczem udały się do koszar.

Oddziały strzeleckie po defiladzie udały się do Belwederu, gdzie złożyły hołd Marszałkowi Piłsudskiemu.

W KRAJU I ZAGRANICĄ

Święto Niepodległości obchodzone było bardzo uroczysto w całej Rzeczypospolitej. Ze wszystkich stron kraju nadchodziły wiadomości o obchodach, akademjach i pochodach.

Szczególnie uroczysto obchodzili dzień Niepodległości Ka-

towice i Lwów, te dwie ostoje polskości.

Przebieg uroczystości miał charakter nadzwyczaj poważny, nigdzie spokoju nie zakłócono. Rozsiani po całym świecie obywatele Najjaśniejszej Rzeczypospolitej łącznie z konsułami święcili nabożeństwami i obchodami pamiętną Rocznicę.

W Pradze, Bytomiu, Berlinie, Paryżu i w Rydze odbyło się cały szereg uroczystości związanych z dniem 11-go listopada. Polonia amerykańska święciła dzień wczorajszy nadwzajemnie o czym świadczą cały szereg depeesz o obchodach i akademjach.

APEL MONARCHISTÓW

Warszawski koresp. „Głosu Polskiego“ (S) telefonuje:

W związku z 11 rocznicą Niepodległości, ukazało się wczoraj specjalne wydanie organu monarchistów polskich. Wydanie to ogranicza się do „listu otwartego“, skierowanego

do Marszałka Piłsudskiego. Monarchiści apelują do Piłsudskiego aby w dzień 11-ej rocznicy niepodległego bytu Polski skończył nareszcie z „partyjnictwem“ „sejmowiadztwem“ i t. p. i by wzięty pod swą opiekę demokrację przez... proklamowanie się królem polskim.

NIEZADOWOLENIE ŻYDÓW

(Warsz. Koresp. „Głosu Polskiego“ (S) telefonuje:)

W kołach reprezentujących ludność żydowską wywarł przykre wrażenie fakt, że wbrew dotychczasowemu zwyczajowi organizacje żydowskie, jak również i gmina żydowska, nie otrzymały zaproszeń na wczorajsze uroczystości ku czci jedynastej rocznicy odzyskania Niepodległości.

Z reprezentantów żydowskich otrzymał jedynie zaproszenie na rewję, oraz na raut, który się odbył wieczorem na Zamku prof. rabin Szor, lecz otrzymał je jako profesor Uniwersytetu.

Nowe zgrzyty w porozumieniu angielsko-sowieckim

LONDYN, 11.11 (tel. wł.) Cała prasa angielska zamieszcza artykuł „Izwestji“ oficjalnego organu rządu Sowieców, w którym poruszona jest sprawa odpowiedzialności Sowieców za działalność kominternu.

Autor artykułu stwierdza, iż wszelka odpowiedzialność za czyny i propagandę kominternu nie może być przypisywana rządowi.

Artykuł „Izwestji“ jest odpowiedzią sfer rządowych, a przynajmniej z taki jest uważany, na mowę Hendersona w Izbie Gmin, w której identyfikuje on działalność kominternu z działalnością rządu sowieckiego i za wszelkie poczynanie propagandy komunistycznej kominternu w Wielkiej Brytanji będzie czynił odpowiedzialnym Sowiety.

Djаметralnie równe poglądy obu państw na tą sprawę rzucają pewne światło na okoliczności w których ma nastąpić uwiązanie stosunków Sowieców z Anglią.

Należy się spodziewać po artykułach prasy londyńskiej interpelacji z powodu tego oświadczenia w Izbie Gmin.

SENSACYJNE REWELACJE

„Lokal Anzeiger“ o współdziałaniu Schutzbundu z niemiecką Reichsbannerą

BERLIN, 11.11, Korespondent wiedeński „Local Anzeiger“ przesłał dziś swemu piśmie sensacyjnie brzmiące rewelacje z za kulis współdziałania republikańskiego Reichsbanneru niemieckiego z austriackim Schutzbundem.

Korespondent przytacza wyjątki z planu operacyjnego, a w szczególności z rozkładu transportów Reichsbanneru do Austrii. Jak wynika z tych ustępów, w warsztatach kolejowych w Dreźnie przygotowane są stale trzy pociągi, którymi uzbrojony Reichsbanner w przeciągu 10 i pół godzin znalazłby się stolicy Austrii, spiesząc na pomoc czerwonemu Schutzbundowi.

Charakterystycznym szczegółem w tym planie jest przewidziany współudział czesko-słowackich kolejowych związków zawodowych, które transport taki mają ułatwić. Część Reichsbanneru udałaby się do Wiednia drogą przez Pilzno, druga zaś przez granicę austriacko-niemiecką przez Paschau.

Po rewelacjach w onegdajszym Matin'ie w sprawie współdziałania Stahlhemu z Heimwehram, dzisiejsze rewelacje nacjonalistycznego dziennika niemieckiego są dalszym dowodem, iż między niemieckimi a austriackimi organizacjami bojowymi istnieje kontakt bardzo żywy, co oczywiście na wypadek starcia na terenie austriackim pociągnęłoby za sobą daleko idące komplikacje międzynarodowe.

TARDIEU ZŁOŻY WNIOSEK

o odroczenie debaty w sprawie ewakuacji Nadrenji

PARYŻ, 11.11. (Tel. własny) Wiadomość w zmienionej formie i niejasno, co wywołało żywe komentarze. W Paryżu nie przypuszczają by druga konferencja haska odbyła się przed styczniem.

17 osób rannych w katastrofie kolejowej pod Krakowem

WARSZAWA, 11.11. (Tel. wł. „Głosu Polskiego“). W pobliżu Krakowa pociąg idący z Lubli na zderzył się z wagonem. Przy czyną katastrofy: zle nastawie nie zwrotnicy. W katastrofie tej 17 osób jest rannych.

Zapowiedź nowych rewelacji o G. P. U.

PARYŻ, 11-go listopada. Do redakcji paryzkiego rosyjskiego monarchistycznego pisma „Woz roźdzenie“ zgłosił się oficer b. carskiej armji, Aleksander Pietrow, jako wybitny członek G. P. U., przez dłuższy czas pozostawał na czele sowieckiego wywiadu w środowisku emigracji rosyjskiej.

Pietrow oświadczył, iż zerwał stosunki z G. P. U. i przekazał redakcji pisma sensacyjne rewelacje, dotyczące się sowieckiej akcji wywiadowczej wśród emigracji.

Rewelacje te, które skompromitowały cały szereg sowieckich agentów, sprawdzane są przez władze francuskie i będą niebawem ogłoszone.

Wilhelm II akcjonariuszem Kruppa

kosztem krwi swego ludu wzbogacał się.

BERLIN, 11.11. (Tel. własny „Głosu Polskiego“). Berlin przeżywa nową sensację. W ubiegłym miesiącu dziennik berliński „Morgenpost“ umieścił rewelacyjny artykuł o tem, że b. cesarz Niemiec Wilhelm II był akcjonariuszem zakładów Kruppa i wpływał na to, by wszystkie zakupy broni dokonywano u Kruppa. Dziennik zarzucał Wilhelmowi, że kosztem krwi ludu niemieckiego powiększał prywatny swój majątek. Wilhelm II obecnie przez swojego plenipotentę adwokata P. Blocha złożył skargę do sądu przeciwko naczelnemu redaktorowi „Morgenpost“ Ewaldowi Mundel. Procesu tego oczekuje Berlin z niecierpliwością.

Proszek i Mydło
Regera
najlepsze!

Z OSTATNIEJ CHWILI DROGA DO POKOJU

RZYM. Urzędownicy potwierdzają, że królestwo włoscy złożą pierwszą swą wizytę papieżowi dnia 5-go grudnia. Przy wizycie tej utrzymany będzie ceremoniał, zachowany podczas wizyty króla Albrechta belgijskiego.

Ponieważ Watykan nie uznaje rewizytowania papieża przeło nie pojedzie do Kwirynału.

RZYM. Ukazał się indeks ksiąg zakazanych przez papieża. Nie poprzedzają go dekrety i bulle papieskie, jeno główne paragrafy kodeksu kanonicznego, oraz przestroga, że dekrety te obowiązują też katolików obrządku wschodniego.

Indeks potępia m. in. prace Maurrasa i „Action Française“ od 29-go stycznia 1914 r. do 29-go grudnia 1926 r.

PARYŻ. W godzinach rannych odbyły się tu obchody jedenastej rocznicy zawieszenia broni.

PARYŻ. „Le Matin“ donosi z Nizy, iż Poincaré spędzi okres swej rekonwalescencji w wili jednego ze swych przyjaciół w okolicach Cap Martin.

PARYŻ. Jak donosi „Humanité“, 6-ciu komunistycznych radnych miejskich odmówiło stawienia się na wezwanie sekretarjatu partji, ogłaszając komunikat, w którym zaznaczają, iż potępiają obecną politykę partji komunistycznej.

MOSKWA. W ciągu ostatniego miesiąca przekształcono w Moskwie 15 synagog na kluby robotnicze. Wszelkie protesty i interwencje gminy żydowskiej nie odniosły skutku.

LOS ANGELOS. — W bliskości miasta uzbójona banda napadła na pociąg pospieszny, powodując jego wykołajenie. Lokomotywa rozbita. Maszynista zabity. Wszyscy pasażerowie pod grozą śmierci zostali przez bandytów ograbieni.

akcjonariuszem zakładów Kruppa i wpływał na to, by wszystkie zakupy broni dokonywano u Kruppa. Dziennik zarzucał Wilhelmowi, że kosztem krwi ludu niemieckiego powiększał prywatny swój majątek. Wilhelm II obecnie przez swojego plenipotentę adwokata P. Blocha złożył skargę do sądu przeciwko naczelnemu redaktorowi „Morgenpost“ Ewaldowi Mundel. Procesu tego oczekuje Berlin z niecierpliwością.

helm II obecnie przez swojego plenipotentę adwokata P. Blocha złożył skargę do sądu przeciwko naczelnemu redaktorowi „Morgenpost“ Ewaldowi Mundel. Procesu tego oczekuje Berlin z niecierpliwością.

jest możliwa tylko wówczas, gdy naród przygotowany jest do obrony

Mowa Prezydenta Hoovera na święcie „Zawieszenia broni“

NEW - YORK, 11.11. (Tel. wł. „Głosu Polskiego“). Z intencji wielkiego święta „zawieszenia broni“, prezydent Hoover wygłosił w poniedziałek dłuższą mowę.

Droga do pokoju, mówi prezydent, jest możliwa tylko wówczas, gdy naród przygotowany jest do obrony. Widoki na pokój są dzisiaj większe, niż przed kilku laty, lecz pokój dzisiejszy to „pokój uzbrojony“. Liczba uzbrojonych mężczyzn w całym świecie łącznie z czynną rezerwą wynosi dzisiaj 36 milionów, czyli o 10 milionów więcej niż przed wojną. Uzbrojenie aeroplanów oraz broń wybuchowa i niszcząca jest również większa niż przed wojną. Wśród ludów dzisiejszych wciąż jeszcze panuje obawa i nieufność wzajemna i niema tej pewności, że wojny nie będzie. Należy stwierdzić z zadowoleniem, że systemy dyplomacji ur-

legły zmianie: dyplomacja jest jawna, częste porozumienia pozwalają wierzyć, że cel będzie osiągnięty. Nie wystarczy jednak tylko paki i słowa przyrzeczeń. By pokój osiągnąć trzeba brać pod uwagę istotne siły, który osiągnięcie pokoju umożliwiają. Obowiązkiem Ameryki, każdego kraju jest bronić swych obywateli. Należy zdawać sobie jasno z tego sprawy, że spraw spornych jest dużo, że pomiędzy różnymi narodami dużo jest jeszcze nieugaszonych problemów wojennych. Musimy zdać sobie jasno sprawę z tego, że w przyszłości my oraz inne państwa popadniemy w wiele zawiąanych stosunków

Amerykę interesują wszystkie metody, które prowadzą do pokojowego załatwienia konfliktów. Państwa europejskie uzyskały tę możliwość przez Ligę Narodów.

Następnie poruszył Hoover sprawę rozbrojeń morskich i floty napowietrznej. Sądzi on, że jeśli chodzi o porozumienie z Anglią będzie ono możliwe. Nie zbędną jednak rzeczą jest aby to rozbrojenie było ogólne. Jeśli chodzi o kwestję sporną „wolności mórza“ proponuje Hoover „neutralność okrętów wożących żywność. Nadeszła pora, kiedy nie wolno głodzić kobiet i dzieci. Ta broń musi być utracona na przyszłość.

Silny rozwój przemysłu w ostatnim półwieczu wywołał, w wielu krajach przeludnienie, i kraje te nie mogły ludności wyżywić, co wywołało w skutkach zbrojenie na morzu. Oba wa przed odcięciem przywozu żywności stała się faktorem tych zbrojeń. Jest to więc w interesie pokoju przyczynę tą usunąć.

WIELKI PROCES W NIEMCZECH

o szpiegostwo i kradzież tajnych dokumentów demaskujących zbrojenia Rzeszy

HALLE, 11.11. (Własna sł. inform. „Głosu Polskiego“).

Prezydjum policji w Halle donosi o sensacyjnym aresztowaniu siedmiu osób, co do których istnieją poszlaki, że zajmowali się szpiegostwem na rzecz ościennego państwa.

Na zasadzie obserwacji ustaliła policja niemiecka, że kilka osób będących w zmwowie z oficerami Reichswehry, którzy zdradzali tajemnice wojskowe, zajmowało się dostar-

zeniem zdobytych tajemnie rządowi francuskiemu. Aresztowano siedem osób, w tem trzy kobiety.

W wyniku śledztwa cztery osoby zostały oddane do dyspozycji prokuratora i osadzone w więzieniu. Jeden z aresztowanych skoczył podczas przeprowadzenia go do więzienia do rzeki Saale, próbując ucieczki. Kilku rzuciło się do wody i zagroziło zastrzeleniem o ile natychmiast

nie powróci na ląd. Jeden z głównych oskarżonych, uprzedzony o dokonanych aresztowaniach uciekł i za schwytanie go rząd niemiecki wyznaczył nagrodę w wysokości 3000 marek. Rewizja, przeprowadzona w mieszkaniach aresztowanych wykazała moc materiału kompromitującego — „Reichswehre“ i tajemnicze zbrojenia Niemiec. Centrala szpiegowskiego biura mieści się w Zagłębiu Saari.

Krwawe starcia w Sowietach

w czasie obchodu 12-jej rocznicy rewolucji

Robotnicy protestują przeciwko zniesieniu niedzieli

Teraz dopiero nadeszły obszernie sprawozdania z całej Rosji sowieckiej o przebiegu obchodu 12 rocznicy przewrotu bolszewickiego. Wbrew doniesieniom prasy sowieckiej o spokojnym przebiegu obchodu prasa ryska przynosi sensacyjne sprawozdania. Mianowicie w Władystoku w czasie przemówienia tamtejszego wysokiego komisarza padały okrzyki wrogie względem sowietów. Kiedy ajenci GPU chcieli manifestantów aresztować wywiązała się krwawa strzelanina w wyniku której zostało zabitych 30 osób. Między innymi poniósł śmierć komisarz Bułanow.

Również doszło do krwawych starć w Charkowie i Kijowie. Wogóle prowincja szczególnie nie urządzała żadnych obchodów mimo poleceń wydawanych przez władze sowieckie.

RYGA 11 11 (ATU) „Wieczerniaja Moskwa“ donosi, iż wypadki protestów robotników przeciwko nowemu kalendarzowi sowieckiemu są coraz częstsze. Kalendarz sowiecki, jak wiadomo, skasował niedzielę. Dni odpoczynku dla poszczególnych grup robotników przypadają w poszczególnych dniach tygodnia. W Sierputowie robotnicy demonstracyjnie opuścili zebranie, na którym delegat partji komunistycznej zaproponował reżolucję za nowym kalendarzem sowieckim. W całej Moskwie związek kamieniarzy uchwalił w niedzielę przerwać pracę.

Zdaniem pisma, opór robotników jest skutkiem agitacji duchowieństwa i sekt religijnych występującej coraz energiczniej przeciwko zarządzeniom władz sowieckich. W fabryce manufaktury pod Moskwą, baptyści nawoływali robotników do bojkotowania zakupu obligacji pożyczek sowieckich, zorganizowali natomiast zbiórki na cele religijne pod nazwą „Konieiki Chrystusa“

Król angielski

urzęduje
Przyjął ministrów
i był z żoną w teatrze

(Własna służba informacyjna „Głosu Polskiego“)
LONDYN, 11.11. 1929 r.

W związku z plotkami, które były rozsiewane o stanie zdrowia króla angielskiego, a według których król Jerzy jest nadal niebezpiecznie chory, dowiadujemy się następujących szczegółów, które im zadają kłam: wczoraj złożyła wizytę królowi miss Bondfield, która jest pierwszą kobietą ministrem. Została ona przyjęta przez króla Jerzego na specjalnej audjencji.

Po rozmowie, trwającej pół godziny, przyjął król lorda kanclerza i ministra higieny. Wieczorem zaś po raz pierwszy od początku swej długotrwałej choroby udał się z królową do teatru.

Transport złota
z Ameryki dla banku
francuskiego

(Własna służba informacyjna „Głosu Polskiego“)

NEW-JORK, 11.11. 1929. Federal Reserve Bank ogłasza, że transport złota wartości sześciu i pół milionów dolarów, przeznaczony dla Francji, został już załadowany na okręt Majestic, który znajduje się, wraz z swym cennym ładunkiem, w drodze do Europy.

Angja i Rosja

Sowiecka
zamianują ambasadorów swoich przy rządach w Londynie i Moskwie.

LONDYN, 11. 11. 1929 r. Jak donoszą z kół dobrze poinformowanych wymiana ambasadorów między Angją a Rosją ma nastąpić już w ciągu tygodnia, mimo dość gwałtownego sprzeciwu konserwatystów, który podczas debaty w parlamencie londyńskim ostro oponowali przeciw nawiązaniu stosunków dyplomatycznych z Rosją.

Sowiety nie mianowały jeszcze oficjalnie swego ambasadora w Anglii, jednak wybór padnie albo na Dowgalewskiego, albo na Sokolikowa.

Anglja ma już wyznaczono kandydata na trudne stanowisko. Jest nim sir Edmund Owey, który do tychczas pełnił funkcję ambasadora w Brazylii, a który jest wybitnym znawcą interesujących Anglję kwestii handlowych i pozatem wł. da dobrze językiem roskim.

„Wielkość i nędze pewnego zwycięstwa“

Taki tytuł ma ostatnia praca „Starego Tygrysa“

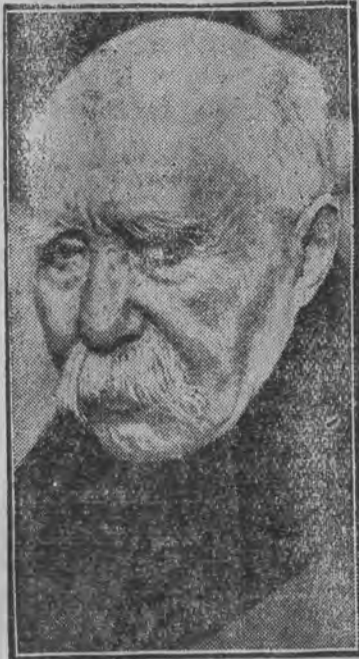
RADIO
WIADOMOŚCI

Clemenceau ukończył właśnie pracę, której mimo dość groźnego stanu zdrowia, poświęcił ostatnie, być może, dni swego życia. Jest to odpowiedź na słynne wyrzucenie je dnego z bliższych współpracowników zmarłego marszałka Francji, Focha, w których dość ostrej krytyce poddana została rola Clemenceau w wydarzeniach, towarzyszących zakończeniu wojny i jej historycznemu finałowi Konferencji Wersalskiej.

Clemenceau długo wzbraniał się z udzieleniem jakichkolwiek wyjaśnień obiegającym go dziennikarzom o treści swej pracy, która go pochłania całkowicie. Nie mogąc znieść natręctwa zbyt ciekawych ludzi, którzy mu zakłócili spokój w jego samotnej wandejskiej „Stary Tygrys“ przeniósł się do Paryża. Tu ciężko zaniemógł i świat cały z wielkim niepokojem odczytywał codzienne biuletyny o stanie zdrowia „ojca zwycięstwa“. Bar-

dziej od wszystkich, tak zmienionych wiadomości o fazach przesilenia niedawnego we Francji obchodziła społeczeństwo francuskie myśl o tem, czy

Clemenceau w 89 roku życia

Clemenceau zdążył postawić ostatnią kropkę na swym historycznym ostatnim dziele. I oto przychodzi wiadomość, że doniosła niezwyklej wartości historycznej książka „starego tygrysa“, kto wie, czy nie ostatnia już, została ukończona. Wiadomość o tem przynosi w ostatnim numerze „Echo de Paris“ Marcel Hutin, któremu Clemenceau udzielił wywiadu. 89-letni „ojciec zwycięstwa“ był

tego dnia wyjątkowo dobrze usposobiony, skłonny do żartów które go uczyniły tak niebezpiecznym dla współczesnych polityków. Wchodzącego dziennikarza powitał słowami: „Pan zapewne przychodzi zaofiarować mi tękę podsekretarza stanu w gabinecie Tardieu“. Dziennikarz wyraził niezłomną pewnością, że Tardieu ofiarowałby mu niewątpliwie znacznie wyższe stanowisko, gdyby.. Clemenceau chciał się jeno na nie zgodzić.

„Czy prawdą jest, pytał zaniepokojony dziennikarz, iż mówił Pan dziś do Bure, swego starego przyjaciela, że lekarze się mylą, że bynajmniej nie jest Pan chory, że jest raczej „umrzykiem na urlopie“. Ta wiadomość wstrząsnęła nami... „Nie pamiętam, bym coś podobnego mówił, zresztą są to moje sprawy tak dalece osobiste, że nikogo nie powinny obchodzić“. Z trudem opanowując wzruszenie dziennikarz paryski, wysłuchując tych słów z ust 89-letniego największego Francuza, „No a Pańska książka, Panie Prezydencie?“ „Jest skończona. Na końcu ostatniego rozdziału postawiłem ostatnią kropkę. Ale przy poprawianiu korekty nasuwa mi się tyle nowych myśli. Nie wiem co z tem począć. Czuję, że wciąga mnie w swe otchłanie nowy ogrom prac“. „No i cóż będzie kiedy wszystko będzie skończo-

ne?“. „No i wydawca twierdzi że może książkę wydać dopiero za 3 miesiące. Mam więc przed sobą jeszcze bardzo wiele czasu“. „Jest w niej podobno jeden rozdział szczególnie doniosły, w którym spisał Pan swe wrażenia o konferencji pokojowej. A jakież tytuł będzie miała książka. Podobno: „Wielkość...“ Clemenceau przerywa: „tylko bez żadnych domysłów“. Książka będzie miała tytuł: „Wielkość i nędza pewnego zwycięstwa“. „Czy napisałby Pan tę książkę, gdyby nie został tak nieoczekiwanie zaatakowany?“ „Nie miałem zamiaru jej pisać. Najlepszym dowodem służy, że nie posiadałem żadnych dokumentów. Musiałem rozpocząć mozolną pracę nad zbieraniem materiału, aby- Tu Clemenceau czyni ręką ruch, jak gdyby zadawał pchnięcie szpada.

Do przyjaciół swoich, Emila Bure, i kompozytora Pons, mówi przedtem „Stary Tygrys“: „Chcę, aby mnie pochowano zdala od Paryża, w mojej Wandei... W grobie, obok mego ojca. Chcę by mnie, jak jego, pogrzebano w pozycji stojącej. Nie chcę leżeć!“

„Stary Tygrys“, „ojciec zwycięstwa“, wielki Clemenceau, który w swych rękach trzymał losy całego świata, był nie tylko wielkim mężem stanu, był i jest jedynym z najlepszych dziennikarzy świata.

KATOWICE. W Łące, powiatu pszczyńskiego, podczas zabawy weselnej, kilku parobków, uzbrojonych w noże i kije, wpadło do gospody, w której odbywała się zabawa, bijąc uczestników jej.

Kilkanaście osób zostało tak dotkliwie pokaleczonych, że musiano je odwieźć do szpitala w Pszczyńcu. Kilku poranionych walczy ze śmiercią. Sprawców napadu przytrzymała policja. Tło zajścia nieustalone.

WIEDEN. Chrześcijańsko-społeczna „Reichspost“ podaje artykuł p. t. „Polska a austriacka zmiana konstytucji“, pióra prof. Jaworskiego.

Artykuł omawia przyczyny, skłaniające do rewizji konstytucji, w Austrii i w Polsce.

WIEDEN. Dziś o godzinie 11 rano odbyła się tu w wielkiej sali Akademii Umiejętności uroczystość obchodu 70-lecia istnienia organizacji dziennikarzy i literatów, „Concordia“.

W uroczystości wzięli udział: Prezydent republiki, kanclerz Schöber, liczni przedstawiciele świata urzędowego, członkowie korpusu dyplomatycznego i t. d.

BERLIN. Ścigany listami gończemu przywódca zamachowców—bombowych w Szwabgu rolnik Herbert Volk wpadł dziś w południe w ręce policji niemieckiej wśród romanów i innych okoliczności.

Volk zbiegł przed aresztowaniem do Włoch. W ślad za zamachowcem wysłano jedną z najzdolniejszych kontendentek policji niemieckiej. Agentka zdołała zainteresować bombistę swą osobą.

Po 14 dniach udało się kontydentce zwabić Volk'a do Lozanny, a następnie przez granicę niemiecką pod Bazyleę, gdzie wpadł w objęcie oczekujących go urzędników policyjnych. Volk'a odesłano pod eskortą do Berlina.

WIEDEN. Na skutek zarządzenia rektorów zamknięto pięć wyższych uczelni. Przed uniwersytetem i na politechnice doszło dziś do nieznacznych starć między studentami. W pobliżu uniwersytetu starcia te przybrały większe rozmiary, tak, że policja zmuszona była interwenjować.

Afera podsłuchowa w Wiedniu

WIEDEN. 11.11. A. W. Oficjalne czynniki są poważnie zaniepokojone aferą podsłuchową.

Jak się okazuje, wszystkie meldunki telefoniczne kancelarii kanclerza związku były podawane kierownikom partji socjal-demokratycznej. Tak samo wszystkie rozmowy członków rządu.

W podsłuchu była zatrudniona nieiaka Tscherniaczek funkcjonariuszka stacji telefonicznej, która podsłuchiwała rozmowy i stenografowała je.

Następnie okazało się, iż Tscherniaczek była żoną komendanta okręgu socjalistycznego „schutzbandu“, Bernatschka. Bernatschko wąż aresztowano.

Złodzieje

chcieli wykraść zwłoki arcyksięcia Ruprechta

WIEDEN. 11. 11. A. W. Aresztowano tutaj sprawców napadu na inkasenta któremu zrabowali teczkę z 13 tysiącami szylingów. Są to sami młodzi chłopcy wszyscy poniżej lat 20.

Zorganizowali oni szajkę mającą na celu planowanie i dokonywanie napadów. Łupami mieli dzielić się w równych częściach, jednak że 20 proc. łupu miało być oddawane do kasy zapogowej.

Podczas śledztwa aresztowani zeznali, iż zamierzali włamać się do grobowca rodziny cesarskiej w podziemiach u Kapucynów, celem skradzenia zwłok arcyksięcia Ruprechta, aby sprzedać je następnie władzom francuskim.

Meksyk w przededniu wyborów

Kanonada rewolwerowa i podpalenia
Wielu zabitych i ciężko rannych

NOWY JORK, 11.11. — Z Meksyku donoszą: Dzień wczorajszy stanowił jakby zapowiedź tego, co się będzie działo dnio 17 listopada tj. w dniu wyborów prezydenta państwa.

W chwili gdy zwolennicy kan dydata Vasconcelosa po odbyciu wiecu przechodzili wczoraj w mieście Meksyku obok siedziby popleczników kontrkandy-

data Rubio, z okien budynku posypały się strzały. No ulicy wybuchła natychmiast formalna bitwa. Kanonada rewolwerowa nie ustawała ani na chwilę. Zaalarmowano wszystkie rezerwy policji, której po kilkugodzinnej walce udało się przeciwników rozdzielić.

Zaledwie policja usunęła się, zwolennicy Vasconcelosa pod-

palili główną kwaterę Rubionistów i do płonącego budynku nie dopuścili straży ogniowej. Cały dom wraz z urządzeniami biurowymi spłonął doszczętnie.

W walce zginęły 3 osoby, 15 odniosło ciężkie rany. Wśród ciężko rannych znajduje się również prezydent policji meksykańskiej.

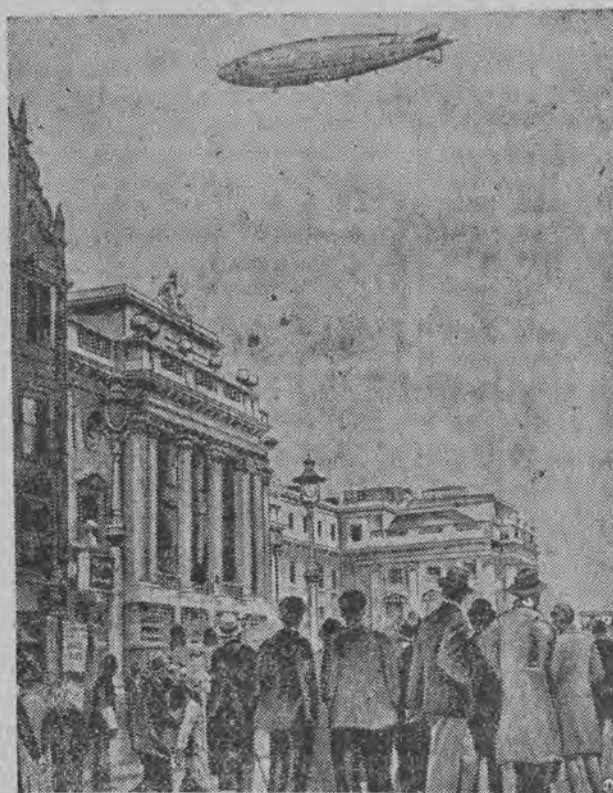
Angielski olbrzym powietrzny

R. 101 wyszedł szczęśliwie z prób

LONDYN, 11.11. — W Howden zakończono ostatecznie prace koło budowy drugiego angielskiego sterowca „R. 100“. Sterowiec przypuszczalnie już w środę opuści halę i odleci do Cardington, gdzie rozpoczyna się pierwsze próbné loty.

Pierwszy sterowiec „R. 101“ który obecnie zakotwicony jest na maszcie w Cardington, przeszedł ubiegłej nocy gwałtowną burzę. Gwałtowny wichcher szybkości 7-5 kilometrów na godzinę nie zdołał uszkodzić ani masztu ani samego sterowca.

Zwycięskie przetrzymanie huraganu przez sterowiec powitały angielskie koła lotnicze z wielkiem zadowoleniem.

Potopy i huragany nawiedziły Anglię i Norwegię wielkie spustoszenia i straty

LONDYN. 11. 11. 1929 r. W Cumberland szalała w niedzielę gwałtowna burza połączona z oberwaniem chmur.

Z ferm i folwarków nadchodzą wiadomości, iż wskutek powodzi utonęło wiele bydła i koni. Niektóre folwarki pozostały zupełnie bez inwentarza.

Część linii kolejowej Londyn-New Castle stoi pod wodą. W niektórych miejscach nastąpiły gwałtowne obsunięcia się podmytej ziemi.

OSLO. 11. 11. Południową Norwegię nawiedził wczoraj huragan, który po czynił wielkie spustoszenia w sieci telegraficznej.

W Oslo, gdzie wicher pozrywał szereg kominów burza przybrała rozmiary, akich od wielu lat nie pamiętają. Podczas burzy padał na wybrzeżu deszcz, wewnątrz kraju obfity śnieg.

Walka z komunizmem w Japonii.

Groźba zerwania z Sowietami

TOKJO. 11.11. Ogłoszono tu komunikat, wedle którego policja japońska aresztowała szereg komunistów, stojących na żołdzie jednego z mocarstw. Rozprawa przeciw tym komunistom odbędzie się publicznie.

Przed ukończeniem procesu rząd japoński nie zamierza podjąć żadnych kroków na terenie międzynarodowym, po procesie zaś zerwie prawdopodobnie stosunki dyplomatyczne z państwem, które komunistów tych opłacało.

Chociaż państwa wmięszanego w tą aferę nie wymieniono, nie ulega wątpliwości, że chodzi tu o Sowiety.

Napad bandytów na miasto Łup i uprowadzenie kupców

SZANGHAJ. 11.11. Od działy liczący 6000 bandytów napadł na miasto Hwang Szih Kang, oddalone tylko o 80 km. od Szanghaju i po rozbrojeniu miejscowego garnizonu oraz oddziałów policyjnych zrabował doszczętnie mienie mieszkańców. Po splondrowaniu domów bandyci puścili miasto z dymem. Pożar przybrał tak olbrzymie rozmiary, że w całym mieście nie pozostał ani jeden dom cały.

Opuszczając zgłiszczą, bandyci uprowadzili wielu bogatych kupców.

całkowity
KURS TAŃCA
wyucza bez względu na zdolności
dypl. naucz. **D. FRYDWALD**
Południowa 10

Początek kursu dn. 4 listopada zapisy od 12 — 10 w.
UWAGA: Dla związków 50 proc. rab.

JESIENNY SEZON LONDYŃSKI

(Korespondencja własna „Głosu Polskiego“)

LONDYN, w listopadzie.

JESIEN W PARKU. — „MOJA ŻONA JEST NA DJECIE“. — **DOKĄD PRÓŻNOŚĆ PROWADZI? — KLUB STULETNI. KOBIECY W IZBIE LORDÓW**

W Hyde Parku czuć zbliżającą się zimę. W cudne słoneczne ranki, nieoczekiwane przedłużenie „Indian Summer“, indyjskiego lata, jak tu zwa piękny jesienny czas, wałasam się po jeszcze pustych alejach. Barwne klomby astrów, chryzantem i heliotropów utraciły pod nocnym dotkliwym zimnem swą świeżość. Drzewa do połowy są już z liści ogołocone. Dawno nie ścięta trawa, pomieszana jest z różnobarwnym, napół zwiędłym liściem. Starsza dama karmi ptaszki. W Rotten Row zwiększa się ilość jeźdźców. Coraz więcej ludzi napływa do parku, pieski wszelkich

ras i gatunków poszczekują racjonalnie. Park się ożywia. W mieście już pulsuje życie.

W najbliższej skromnej restauracji Lyonsa każe sobie podać śniadanie, nie zadziwia mnie, że przy kilku stolikach młode kobiety i panie jedzą tylko grapefruit (jadalna cytryna) i popijają czarną kawę. Djeta z Hollywood. Pod jej znakiem stoi Londyn. Modą z Londynu dąży do Ameryki lub naodwrot. Djeta z Hollywood jest modą dnia. Do restauracji eleganckiej lub też skromnej wchodzi młoda osoba i powiada: „Szósty dzień“. Paniuszka obsługująca lub kelner w milczeniu przynosi pomarańczę i herbatę. To jest lunch, południowy posiłek.

Obok przy stoliku zasiada klub obchudzających się 6-ciu pań. „Dzień dwunasty“. Im się już lepiej wiedzie, każda oprócz

cytryny, biskoptów i kawy dostaje pół homara. Kuracja trwa dni osiemnaście. Jest rzekomo wynikiem połączonych studjów angielskich i francuskich lekarzy. Po osiemnastu dniach można stracić 10 — 20 kilo. Kompozycja tego niezwykłego osiemnastodniowego menu jest nadzwyczajna. Jednego dnia tylko cytryna, pomidor i liść sałaty, herbata, a wieczorem znów sałata. Innego dnia aż dwa kotlety, czasem jajko, ogórek, trzy oliwki. A to wszystko traktowane jest przez szerokie koła niewiast z wielką powagą.

Piosenkarze kabaretowi nie przepuścili takiej gratki i, jak niegdyś piosenka o bananach, lub twardym boczkem, tak dziś: „My wife is on a diet“ („Moja żona jest na djecie“) rozbrzmiewa od Hollywood do Nowego Jorku, od Nowego Jorku do Lon-

dynu, a żaloszny refren meża, skarżąc się że po 18-stu dniach cytrym i pomidorów przyjaciele ujrzą go z lilią niewinności w ręce na drodze na tamten świat, wywołuje homeryczny śmiech. Ale ta moda i piosenka bywają zaraźliwe.

A propos klubów. Istnieje od niedawna w Londynie klub stuletnich. Nie znaczy to, by jego członkowie byli stuletnimi. Sto lat życia jest tylko celem, do którego zdążają. Długowieczność nie należy do rzadkości w Anglii. Jednak poważna ankieta nowego klubu wykazała, że o ile ludzie obecnie naogół dłużej żyją niż dawniej, liczba stuletnich osobników w państwie brytyjskiem zmniejsza się i żyje ich wszystkiego razem około 200, a żaden nie ma więcej lat, niż 105. Ankieta badała też warunki, w jakich doczekali się stuletni starcy wieku matuzalekowego. Wynikiem jest nawoływanie do umiarkowania. Chęć dożycia po deszczego wieku jest wielka, sądząc z mnóstwa listów pisanych do klubu i proszących o wskazówki, jak żyć należy, by doczekać lat stu. Chęć długiego życia rozpowszechniona jest bardziej między mężczyznami.

Wielkie zainteresowanie a nawet współczucie budzi w Londynie los miss Maud Hall, premjowanej piękności z roku 1923, którą sąd skazał na trzy miesiące więzienia. Miss Hall, która na 50.000 w półzawodniczek uznana została za najpiękniejszą, od chwili tej zachorowała na niepohamowaną próżność, objawiającą się w niezwyklej sposob. Gdy minął pierwszy okres podniecenia, gdy indyjscy księżęta, arystokraci z granicznymi i angielscy miljonierzy przestali się nią interesować, wzięła się do pracy i znalazła zatrudnienie w wielkim magazynie Barkera. Tam w ciągu kilku lat ukradła około 200 tuzet, które ukrywała w tajemnicy przed rodzicami w swym pokoiku, gdzie zamykała się godzinami, dotykając i podziwiając wspaniałe krawieckie kreacje, w których nigdy się pokazać nie mogła. Po odkryciu malwersacji znalazła się przed sądem.

Decyzja Privy Council, który uznał prawo kobiet do zasiadania w senacie Kanady wywołała komentarze, streszczające się w jednym zdaniu: „Teraz kolej na Izbę Lordów“. Przewodnicząca stowarzyszenia, zdążającego do osiągnięcia rzeczywistego zasiadania w Izbie Lordów dla kobiet - parów z własnego prawa, to zna czy dla kobiet, na które prawem dziedziczenia przeszedł tytuł po ostatnim męskim potomku rodu lordowskiego, roku je z orzeczenia Privy Council jak najlepsze nadzieje. Od chwili, gdy Lady Rhonda reklamowała dla siebie prawo zasiadania w Izbie Lordów, kilkakrotnie próbowano przełamać ustawę na korzyść kobiet, ale zawsze uchwałę Izby Gmin na wyczył wyrok Izby Lordów.

Bys.

Pod groźbą kary śmierci

Robotnik rolny z Francji przed sądem apelacyjnym za zabójstwo swej narzeczonej dla rabunku

Wyjeżdżając na roboty do Francji, Józef Janus zabrał ze sobą młodą dziewczynę, Katarzynę Bąk, z którą był zaręczony. Mieli się pobrać, ale wyjazd wypadł tak nagle, że Bąkówna musiała zdecydować się na podróż bez ślubu.

Janus obiecywał uregulować tę sprawę na obczyźnie, ale nie spieszył się i tak przeżyli ze sobą pięć lat spędzonych za granicą.

Wreszcie rodzina Bąkówny otrzymała wiadomość, że wracając do kraju Bąkówna donosiła, iż zaoszczędziła kilka tysięcy franków i że żywi optymistyczne nadzieje na przyszłość.

Oczekiwano jej z niecierpliwością, jednak nie przybywała. Rodzina stwierdziła, że z Francji wyjechała do Polski z Janusem i że jej teraz przy nim nie ma. Rozpoczęto poszukiwania za pośrednictwem policji.

Komenda policji powiatu tarnopolskiego zwróciła się o informacje do posterunku policji w Gosławicach pod Kaliszem, gdzie przebywała rodzina Janusa. Tam skojarzono rozpoczęte poszukiwania z faktem tajemniczego morderstwa, czy wypadku, któremu swego czasu uległa nieznaną z nazwiska kobieta.

Kiedyś pod mostkiem przepływającej pod Gosławicami rzeczką znaleziono trupa kobiety, przykrytego chustką. Jedynym szczegółem, który zwrócił uwagę władz śledczych, było wykrycie na szyi zmarłej małego woreczka od francuskich perfum. Woreczek jednak był pusty.

Zwłoki sфотографowano i po bezskutecznym ustaleniu tożsamości pochowano.

Policja przesłała fotografie tajemniczej, nieboszczki rodzinie Bąków. Jakoż rozpoznano w niej Katarzynę Bąkównę.

Władze śledcze zajęły się gorliwie Janusem, który po dłu-

ższym czasie uporczywego milczenia przyznał się wreszcie do morderstwa.

Zamierzał odwiedzić rodzinę w towarzystwie Bąkówny, w drodze jednak od stacji posprzeczał się z nią, gdyż czyniła mu wymówki z powodu odmowy ożenku. Gdy przechodzili przez mostek, zepchnął ją do wody w przystępie złości. Bąkówna próbowała wydostać się na brzeg, lecz Janus pchnął ją z powrotem w głębie.

Morderca stanął przed sądem okręgowym, gdzie powtórzył swe wyjaśnienia.

Sąd dał mu tylko wiarę częściowo i doszedł do wniosku, że przyczyną zbrodni była chęć zagarnięcia posiadanych przez zmarłą oszczędności Janusa skazano na karę śmierci.

Skazany odwołał się do drugiej instancji. Sprawa będzie w idącym tygodniu rozpatrywana przez warszawski sąd apelacyjny.

Straszna katastrofa samolotu

pasażerskiego D. 903, o której donosiliśmy wstrząsającą opinią Anglii. Aeroplan ten, jak wiadomo, upadł blisko Londynu, przyczem 7 osób poniosło śmierć, a kilkanaście zostało ciężko rannych. Ilustracja nasza przedstawia zdjęcie dokonane wkrótce po katastrofie — widzimy na niej szczątki zdruzgotanego całkowicie aparatu

INTELIgENCJA ŁÓDZKA

kupuje losy do 1-ej klasy
Loterji Państwowej tylko w kantorze Wymiany i Loterji

„SAMUEL WEINBERG“

58 PIOTRKOWSKA 58

Filij nie posiadamy. Ciągnienie 14 i 15 listopada.
UWAGA: Tamże kupno i sprzedaż walut, akcji, listów zastawnych, premjówek oraz złota i srebra.

HIGIENA ŻYCIA CODZIENNEGO

PIELEGNOWANIE ZĘBÓW

EUROPA GOTUJE SIĘ DO WALKI Z PROCHNICĄ ZĘBÓW

Związany z Kongresem Dentystycznym w Rzymie wspaniały dar miliona dolarów, ofiarowany Mussoliniemu przez przemysłowca amerykańskiego Eastmana na ufundowanie we Włoszech wielkiego Instytutu Stomatologicznego (Leczenie chorób jamy ustnej) oraz zapobiegania chorobom i osuciu się zębów u dzieci i dorosłych, zwrócił ponownie baczną uwagę higienistów na niezwykle ważną tę dziedzinę zdrowia społecznego.

Walka z próchnicą zębów, upośledzająca trawienie i tembar dziei szkodliwa dla zdrowia dotkniętej nią jednostki, w im wcześniejszym występuje wieku, była zawsze zadaniem zajmujących szerzej swoją rolę lekarzy - dentystów. Kongresy dentystyczne i stomatologiczne mają na celu obrazowanie do konanych w krajach kulturalnych postępów w tej dziedzinie i opracowanie dalszej w tym kierunku linii postępowania. Na tem polega rzetelna ich działalność i owocność. Obecny Kongres rzymski będzie mógł sobie przypisać zasługę poważnego pochnięcia sprawy naprzód.

Profesor Corradi zajmujący katedrę stomatologii w uniwersytecie Parmeńskim, w szczególności referację zdał sprawę z dotychczasowego przebiegu i obecnego stanu „walki z próchnicą zębów”, przedstawiając zarazem w szeregu tablic graficznych zasadnicze szkody, jakie choroba ta powoduje nie tylko ze stanowiska zdrowia jednostki, ale także higieny i gospodarki społecznej. Profesor Corradi w konkluzji swojego odczytu nie zawahał się postawić szkodliwości zaniedbywania racjonalnej walki z próchnicą zębów narówni z szkodliwością, spo-

wodowana zaniedbaniem wytworzonej walki z alkoholizmem.

W sprawie najbardziej interesującej ogół lekarzy — w sprawie środków zapobiegawczych położył profesor najmocniejszy nacisk na utrzymywanie w bezwzględnej czystości jamy ustnej, przy czem wskazał na przykład Stanów Zjednoczonych, gdzie wobec wielkiego rozpowszechnienia próchnicy zębów — wprowadzona została obecnie w szkołach, zaczynając od elementarnych, propaganda na rzecz odpowiedniego utrzymywania w czystości jamy ustnej, rozdawane są darmo szczotecz-

ki do zębów i środki dezynfekujące i zorganizowane stały wizyty lekarzy dentystów, badających co pewien czas zęby dzieci oraz sanitariuszek, dopilnowujących płukanie ust przez dziewczynki i kierujących ją, w razie za uważonych nieprawidłowości, do specjalisty. Do zadań profilaktyki w tej dziedzinie należy również dbałość o dostarczenie dzieciom pokarmów stałych, obfitujących w witaminy, co zresztą dotyczy nie tylko dzieci, ale i kobiet w okresie ciąży. Na podstawie przedstawionych przez siebie danych opracował

Corradi nader szczegółowo „Projekt profilaktyki społecznej w walce z próchnicą”, obejmujący cały szereg zabiegów, usystematyzowanych w zależności od wieku dziecka, zatem profilaktyki przedurodzeniowej (opieka nad ciężarną i odpowiednio jej żywienie), profilaktyka okresu niemowlęctwa, dentystyczna opieka szkolna i pozaszkolna, (na kolonjach letnich, w kolegiach, sierocińcach itp.) propaganda higieny zębów pośród rodzin robotniczych, wsiach i w osiedlach proletariackich. Oczywiście głównym rozsądkiem celowo prowadzi-

nej walki tej w Europie będzie ufundowany dzięki amerykańskiemu darowi Instytut w Rzymie, za którym pójdą niewątpliwie odpowiednie organizacje w innych państwach. R. C.

Nowy Jork w cyfrach

Zestawienia statystyczne są najlepszym odzwierciedleniem życia wielomilionowych miast współczesnych. Oto szereg cyfr, dotyczących amerykańskiej metropolii, ogniska niezmożonej pracy i niezliczonych bogactw, z zarazem i skrajnej nędzy Nowego Jorku. Miasto to liczy obecnie 6.056.000 ludności; co cztery minuty i sześć sekund liczba ta powiększa się przez nowe urodziny, które w ciągu ubiegłego roku osiągnęły cyfrę 126.332 osób obojga płci; w znacznie wolniejszym tempie, bo co 37 minut, zawiera nowa para oblubieńców ślub, tak, że w ubiegłym roku liczba ślubów wyniosła 62.424. Szóstomilionowa ludność Nowego Jorku zjada w ciągu roku 3.500.000 kilogramów żywności, codziennie zaś spożywają mieszkańcy 7.000.000 jaj i wypijają 2.659.632 litry mleka. Nad drowiem ludności czuwa 138 szpitali i 11.575 lekarzy. Taksówek jest w Nowym Jorku 32.628, a pociągi podmiejskie przewożą codziennie do pracy pół miliona mieszkańców okolicy. 1.700.000 aparatów telefonicznych przeprowadza codziennie 8.233.000 rozmów, a co sekunde 90 żąda połączenia.

W Paryżu już zima.

W tych dniach odwiedził Paryż i paryżan niezwykle tam o tej porze gość — mróz. Oczywiście nie był to mróz do jakich nas nasz klimat przyzwyczał, poprostu po naszymu był to chłodek ledwie zera sięgający na termometrze a jednak dał się we znaki delikatnym paryżankom, które w tym czasie mają zwyczaj bywania i grania na wyścigach. Musiano im też tam postawić piecyki, aby nie zamarziły w swej... pasji sportowej. My możemy się pocieszyć, że jeszcze tak nie marzniemy

SŁAWNY GŁODOMOR SACCO

WYGRAŁ ZAKŁAD, ALE ZMARŁ

Rekord głodowy trwał 65 dni

W Anglii, w miejscowości Blackpool, umarł sławny głodomór Sacco, który zaledwo parę tygodni temu zakończył post popisowy, trwający 65

dni, a więc o 2 dni więcej, aniżeli Sacco, przy jego rozpoczęciu zapowiedział.

Podczas popisu tłumy publiczności tłoczyły się, ażeby zoba-

czyć wytrwałego głodomora i godzinami wystawały w ogonkach, czekając na swą kolej i opłacając sowita cenę wstępu. Jednakże po skończeniu tego postu Sacco był tak osłabiony, że odtąd nie powstał już z łóżka. A ponieważ w długiej swojej karierze głodomora zyskał niemal majątek, nie brakło mu opieki wybitnych lekarzy, którzy jednakże nie zdołali go uratować.

Zmarły miał lat 48, był żonaty i miał jedną córkę. Pochodził z Holandii i był piekarzem z zawodu, a do Anglii przybył jako młody jeszcze człowiek.

Zobaczywszy tutaj popisy jednego z pierwszych głodomorów oświadczył, że potrafi powstrzymać się od jedzenia jeszcze dłuższy czas, ufał bowiem swemu atletycznemu organizmowi.

Jego popisy przed wojną miały wielkie powodzenie. Podczas wojny zaś służył w angielskich szeregach w ekspedycjach zamorskich. Wkrótce jednakże po uwolnieniu z armii rozpoczął nanow popisy swoje głodomorskie i za każdym razem pobijał światowe rekordy swoich wywali.

Ale ostatni rekord, 65-dniowy okazał się zbyt wielkim ciężarem nawet dla jego niezwyklego organizmu. Sacco wychudł po nim tak, że pozostało z daw-

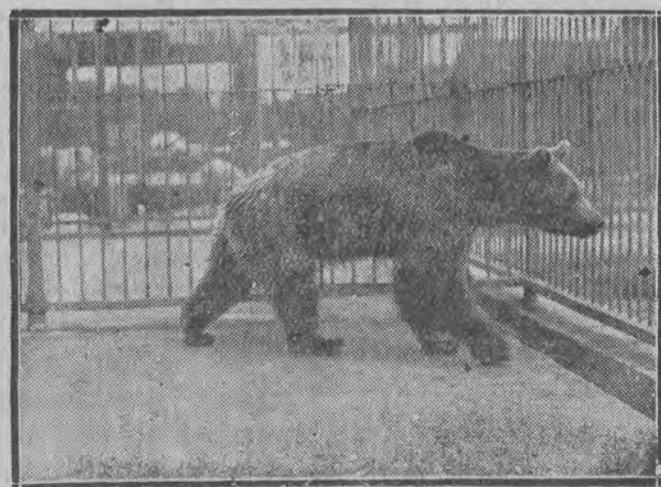
nego wspaniałego mężczyzny nie wiele więcej, niż sam szkielet i umarł, nie zdoławszy użyć bogactwa, które zdobył głodem.

Przebudzenie się kobiety Wschodu.

Arabki w Jerozolimie protestują przeciw zarządzeniom władz angielskich.

Nowy okaz warszawskiego zoologu

Ogród zoologiczny stolicy wzbogacił się ostatnio nowym okazem burego niedźwiedzia, którego widzimy na naszej ilustracji

Kronika

LISTOPAD

12

Wtorek

Dziś: 5 braci męczn.

Jutro: Stanisława Kost.

Wschód sl. 7.02
Zachód sl. 16.27

Dyżury aptek

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: G. Antoniewicza (Pabianicka 50), K. Chądzińskiego (Piotrkowska 164), W. Sokolewicz (Przejazd 19), R. Rembielińskiego (Andrzeja 26), J. Zundelewicz (Piotrkowska 25), M. Kasperkiewicz (Zgierska 54), S. Trawkowskiej (Brzezińska 56).

RADJO

Warszawa (1411,7).

11.58 Sygnał czasu, hejnał z Wieży Marij, w Krakowie. 12.05 Muzyka gramof. 17.45 Koncert Orkiestra P. R. pod dyr. J. Czumińskiego. Z. Pinińska (sopr.) i prof. L. Urslein (akomp.) 18.45 Rozmaitości. 19.10 Giełda rolnicza. 20.15 Transm. z F. Warsz. Koncert Jana Kiepury ze współudziałem orkiestry Filharmonii Warsz. pod dyr. Br. Winifstala. Przy fortepianie prof. Ludwik Urslein. Po transm. kon. meteorol. pol. sport. wiadomości bież., „Ostatnia fala“, oraz kom. PAT.

Poznań (334,8).

17.45 Koncert popoł. Transm. z Warsz. 18.45 Nadprogram w wyk. art. Teatru Nowego pod kierown. reż. p. Chmurkowskiego oraz okazyjne. 19.05 Interludjum muzyczne. 19.30 Odczyt p. t. „Z życia wyrazów“ (wygł. dr. A. Tomaszewski). 19.15 Odczyt pt. „Świat książek“ (wygł. J. L. Skiński). 20.15 Koncert Jana Kiepury. 22.00 Sygnał czasu, kom. PAT. 22.15 Radiografja (system Fultona). 22.45 Muzyka tan. z kawiarni „Esplanada“.

ZAGRANICZNE.

11.00 Wiedeń. — Koncert Filharmon. Wiedeńskiej.
11.00 Wiedeń. — „Śpiewacy Norymberscy“.
19.00 Leningrad. — „Ryszard Wagner“.
20.00 Berlin. — Koncert z udział. Stefana Frenkla.
20.00 Lipsk. — Koncert symfoniczny.
20.30 Wrocław. — „Magazyn“.
20.30 Sztutgart. — Koncert orkiestry filharmonicznej.
21.00 Paryż. — „Teresina“.

SZKOŁA TANECZNA
W ŁODZI.

Otwarta w naszym mieście pod kierunkiem znakomitego Freda Larsena szkoła najmłodszych tańców salonowych Freda Larsena cieszy się olbrzymim powodzeniem elity publiczności łódzkiej, pragnącej gruntownie zapoznać się z techniką tańców w obecnym sezonie.

Dla celów praktycznych zaangażowano 3 doskonałych tancerzy, bezpośredni zaś nadzór nad lekcjami sprawuje mistrz Larsen. Lokal szkoły mieści się w wytwornie urządzonej żółtej sali przy restauracji Manteuffla ul. Zachodnia 43. (tel. 2-70). Informacji udziela się codziennie od godz. 5 do 9-ej wieczorem.

BUKNA

Leonhardta

Wielki wybór. — Ceny umiarkowane.
G. E. RESTEL, PIOTRKOWSKA No 24
— Telefon 21-67 —

Postulaty dozorców domowych
W przededniu zawarcia umowy zbiorowej

Jak się dowiadujemy w sobotę odbyło się kilkugodzinne zebranie wszystkich trzech związków dozorców domowych, a więc klasowego, chrześcijańskiego i t. zw. związku Wojewódzkiego („Praca“).

Zebranie odbyło się w lokalu związków klasowych, a zwołane zostało, celem wypracowania postulatów w związku z wygasającą starą umową zbiorową, a mającą się w najbliższych dniach odbyć konferencja celem zawarcia nowej umowy zbiorowej na rok 1930.

Na konferencji po kilkugodzinnej dyskusji opracowano następujące postulaty: 1) Płace dozorców domowych tygodniowo z dołu wynoszą: dla I kat. domów 40 zł., II kat. domów

30 zł., dla III kat. domów 20 zł., dla IV kat. domów 12 zł., dla V kat. domów 8 zł.

2) w domach narożnych dolicza się dozorca dodatkowo 5 zł. tygodniowo; 3) Dozorca za obsługę motoru gazowego otrzymuje dodatkowo 5 zł. tygodniowo; 4) Dozorca otrzymuje wzamian za niewykorzystany urlop pensję miesięczną płatną w dwóch ratach na Boże Narodzenie i Wielkanoc; 5) W okresie większych mrozów właściciel nieruchomości przyjmuje na swój koszt pomocnika do rabania lodu i sprzątania śniegu, Śniegu i lodu z ulicy dozorca w podwórze nie zwozi.

6) Dozorca otrzymuje książeczkę obrachunkową, typu za twierdzonego przez pana inspektora pracy III okręgu w Łodzi.

7) Dozorca zostaje ubezpieczony przez swojego pracodawcę na wypadek niebezpiecznego wypadku przy pracy i na wypadek częściowej niezdolności do pracy.

8) W razie wypowiedzenia przez właściciela domu pracy dozorca domowemu: a) o ile wypowiedzenie nie nastąpiło na skutek czynów dozorca, podlegających kodeksowi karnemu, przy służbie takowemu roczne odszkodowanie dodatkowe, w wysokości przewidzianej według ogólnej kategorii plac niniejszej umowy zbiorowej, jako za utratę mieszkania służbowego nie z winy dozorca, b) wypowiedzenie pracy i mieszkania dozorca domowemu jest 6-miesięczne i winno być uczynione zgodnie z ustawą o ochronie lokatorów art. 2 punkt II lit. e, c) wypowiedzenie winno być usku-

tecznione za pośrednictwem notariusza pisemnie wykluczone jest wypowiedzenie przy świadkach, d) eksmitowanie dozorcy domowego jest wykluczone w okresie zimowym tj. od dnia 1.11. do 31.3. o ile dozorca przysługuje prawo zawarte w par. 8 punkt a.

Umowa niniejsza zostaje zawarta od dnia 1.1 do 31.12 1930 a więc na jeden rok. Z chwilą wejścia w życie niniejszej umowy, wszystkie inne zawarte indywidualnie traca moc obowiązującą.

Szkic tej umowy przesłany został do wszystkich stowarzyszeń właścicieli nieruchomości, celem akceptacji.

Jak się dowiadujemy w najbliższych dniach odbędzie się wspólna konferencja na której wszystkie punkty sporne zostaną omówione i uzgodnione. (p)

Obchód Święta Niepodległości

w Łodzi

Uroczyste nabożeństwa, defilada i przedstawienia

Wczorajszy obchód uroczystości Święta Niepodległości nie wypadł tak okazały, jak przewidywał program ułożony przez komitet ścisły, a to wskutek ulewnej deszczu.

To było właśnie powodem, że w defiladzie brały udział tylko oddziały wojskowe, przy sposobieniu wojskowego, policji i straży ogniowej.

Młodzież szkolna oraz cechy udziału w defiladzie nie brały.

O godz. 9 rano odbyły się nabożeństwa we wszystkich świątyniach. Około godz. 10 w kierunku katedry św. Stanisława Kostki zaczęły się oddziały wojska, policji, straży ogniowej, przysposobienia wojskowego, młodzież szkolna, związki, stowarzyszenia.

O godz. 10 rano w katedrze ks. biskup Tymieniecki odprawił solenne nabożeństwo w którym wzięli udział przedstawiciele władz z p. wojewodą Jaszczółtem na czele.

W tym samym czasie w świątyniach innych wyznań odby-

wały się również nabożeństwa a więc w kościołach św. Jana i św. Trójcy, gdzie wobec tysięcznych tłumów wygłosili okolicznościowe przemówienia ks. Ludwik i Kotula. Nabożeństwa odprawiane były w języku polskim i niemieckim.

W synagodze przy ulicy Wolborskiej odprawione zostało uroczyste nabożeństwo przez kantora Winograda.

Na nabożeństwie obecni byli przedstawiciele władz. Po nabożeństwie przez gminy żydowskiej pos. Minberg wygłosił okolicznościowe przemówienie.

O godz. 12 odbyła się defilada przed gmachem kuratorium Piotrkowska 104, którą odebrał dowódca DOK, IV gen. Małachowski.

W defiladzie brały udział oddziały wojskowe, policji, przysposobienia wojskowego, straży itd.

W godzinach popołudniowych w kinach łódzkich odbyły się specjalne przedstawienia

dochód z których przeznaczony był na Sierociniec Wojskowy.

Późnym wieczorem w Teatrze Miejskim i Popularnym odbyły się przedstawienia dla żołnierzy.

W kinematografie miejskiej odbyły się bezpłatne przedstawienia dla wszystkich a w sali Geyera przedstawienia dla robotników fabrycznych.

W godzinach wieczorowych odbyła się uroczysta akademja w Filharmonji.

Całe miasto przybrało odświętny wygląd. Na wszystkich bramach i gmachach państwowych powiewały chorągwie. Wszystkie uroczystości odbyły się w nastroju bardzo podniosłym. (p)

* * *

Z okazji jedenastej rocznicy odzyskania niepodległości Polskiej odbyło się wczoraj uroczyste nabożeństwo w tutejszej synagodze przy Al. Kościuszki.

Echa onegdajszych uroczystości

ku uczczeniu dwudziestopięciolecia podjęcia przez P. P. S. zbrojnej walki z caratem

Na onegdajszych wiecach zorganizowanych przez Polską Partję Socjalistyczną z okazji dwudziestopięciolecia podjęcia przez P.P.S. zbrojnej walki z caratem przyjęte zostały następujące rezolucje:

„Zebrani na wiecach Polskiej Partji Socjalistycznej oświadczają swą gotowość do walki o Demokrację i wyrażają uznanie naczelnym władzom partyjnym, związkowi Polskich Partii Socjalistycznych i Centralnej komisji zw. zaw. za ich dotychczasowe stanowisko w

obronie wolności demokracji i parlamentarizmu.

Zebrani wyrażają uznanie Marszałkowi Daszyńskiemu za nieugięte męskie stanowisko w obronie powagi i godności — przedstawiciela ludowego — Sejmu.

Zebrani żądają zmiany obecnego systemu rządzenia poszanowania praw ludowych i obowiązującego ustawodawstwa socjalnego.

Dalej rezolucja domaga się podjęcia szeroko zakreślonej walki z bezrobociem rozszerze-

nia akcji zasiłków i zapomóg i wprowadzenia ustawy, a zabezpieczeniu na starość, której projekt został przez obecny rząd wycofany z sejmu.

Po wiecach jak już donosiliśmy, zebrani na nich udali się demonstracyjnym pochodem na Mogilę Poległych na Poleśiu konstantynowskim, gdzie zgromadziło się około 10 tys. osób.

Uroczystość miała przebieg uroczysty i poważny, którego nie zakłócić nie zdołało.

Przy ul. Radwańskiej 54 przed domem spadł z motocyklu Eugeniusz Wyrwicz, zamieszkały w tymże domu.

Upadek był tak fatalny, że Wyrwicz uległ zmiążdżeniu prawego kolana. Pogotowie Kasy Chorych udzieliło mu pierwszej pomocy. (p)

Ważne!

Czytajcie!

ZUPEŁNIE
BEZPŁATNIE

czytelnicy i prenumeratorzy

„Głosu Polskiego“

posiadający w mieszkaniach

RADJO

mogą mieć

na każde żądanie, skierowane do wydawnictwa naszego (Piotrkowska 106)

naładowane
akumulatory

10 kuponów 10

Kto okaże w administracji dziennika „Głos Polski“ — Piotrkowska 106 —

10 takich kuponów 10

będzie miał

bezpłatnie naładowane akumulatory.

Każdy, kto ma radjo w domu

niech wytnie i schowa niniejszy kupon.

Za niezwykłą premja

spotka się napewno z wielkim zadowoleniem ze strony naszych stałych czytelników i ogółu radioamatorów.

Ważne!

Czytajcie!

WALKA Z HANDLEM ŻYWYM TOWAREM

STANOWI JEDNĄ Z NAJPOWAŻNIEJSZYCH TROSK SPOŁECZNYCH

Co pod tym względem czyni Państwo Polskie

Do jednej z poważnych trosk wszystkich państw — ich rządów i społeczeństw — należy walka z t. zw. handlem żywym towarem. Zagadnienie to znalazło swe miejsce w traktacie wersalskim, zaś na froncie walki ze stręczycielstwem i handlem kobietami i dziećmi znalazły się wszystkie powstałe państwa, obok dawnych. Żywy

również udział w odpowiedniej akcji wzięła Liga Narodów od pierwszej chwili jej powstania.

Rząd polski, zgodnie z zobowiązaniem, przyjętym w traktacie wersalskim, zgłosił 12 stycznia 1921 roku swe przystąpienie do „Międzynarodowego porozumienia“ z dnia 18 maja 1904 roku i do „Międzynarodowej konwencji“ z dnia 4 maja 1910 roku (dotyczących zwalczania handlu żywym towarem) i następnie ratyfikował, zgodnie u stawa z dnia 13 lutego 1924 r., „Międzynarodowa konwencja o zwalczaniu handlu kobietami i dziećmi“, podpisana w Genewie dn. 30 września 1921 roku. Dalszy krok, mający na celu zapewnienie skuteczności walki z tą plagą, stanowi wydanie rozporządzenia (z mocą ustawy) Prezydenta R. P. z dnia 29 lipca 1927 r.

„O karach za handel kobietami i dziećmi oraz za inne popieranie nierządu“. Rozporządzenie powyższe wprowadza szereg postanowień uzupelniających do ustawy karnej z roku 1852 (austriacka) kodeksu karnego z r. 1871 (niemiecki) i kodeksu karnego z r. 1903 (rosyjski). Naogół kary za stręczenie do nierządu przewidują, za leżnie od okoliczności, więzienie od jednego roku do lat 15.

Dla skutecznego międzynarodowego zwalczania tego handlu w Polsce powołano do życia w ministerstwie spraw wewnętrznych referat przy wydziale porządku publicznego i policji pod nazwą „Centralne Biuro dla Międzynarodowego Zwalczania Handlu Kobietami i Dziećmi“. Do zakresu działa-

nia tego Biura należy między innymi: zbieranie informacji o handlu kobietami i dziećmi, o werbowaniu ich dla celów nierządu zagranicą, gromadzenie wiadomości mogących ułatwić śledzenie i karanie osób, uprawiających ten przestępny proceder, ogólny nadzór nad organami policji państwowej w zakresie prowadzenia scentralizowanego spisu osób, zajmujących się tym handlem, ich współników, osób podejrzanych itd. Centralne Biuro ma prawo korespondowania bezpośrednio z Generalnym Sekretariatem Ligi Narodów w Genewie w sprawach wykonawczych, dotyczących, zwalczania tego procederu.

Na mocy okólnika Min. Spraw Wewn. władze, wydają ce paszporty zagraniczne, obowiązuje sa żądać od młodych kobiet i dziewcząt przedstawienia dowodów stwierdzających cel wyjazdu zagranicę. W wypadkach najmniejszego podejrzenia co do tego celu, władze przeprowadzają szybko poufne dochodzenie, aby w razie uzasadnionych podejrzeń można było przeciwdziałać za czasu. Następnie polecony jest specjalny nadzór na stacjach kolejowych, przystaniach w hotelach i pokojach umeblowanych. Specjalny okólnik Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej w sprawie transportu kobiet, wyjeżdżających do pracy zagranicę, ustala, iż do rekrutacji w B. U. P. mogą być dopuszczane kobiety jedynie ponad lat 21 i omawia następnie szczegóły nadzoru nad wyjeżdżającymi. Wreszcie instrukcja Min. Pr. i Op. Społ. dla de-

legatów, towarzyszących transportom kobiet, wyjeżdżających z Polski do pracy zagranicę, poucza te delegatki o ich obowiązkach i prawach w czasie podróży.

Oto w krótkim zarysie wykaz przepisów prawnych, którymi nasze władze ujęły w pewne określone formy walkę z handlarzami kobiet i dziećmi i na mocy których prowadzi ta walkę wszystkimi rozporządzalnymi środkami. Społeczeństwo ze swej strony zdając sobie sprawę z wagi i doniosłości tego zagadnienia, powołało do życia Polski Komitet Walki z Handlem Kobietami i Dziećmi, który współpracuje ściśle z rządem między innymi na dworcach kolejowych, gdzie na mocy odnośnego okólnika ministerstwa komunikacji otrzymuje bezpłatnie lokale, urzędnicy zaś Komitetu mają zapewnioną pomoc organów policji.

Jak to jednak daje się zauważyć, handel żywym towarem nie zmniejsza się, a w ostatnich czasach, w związku z ogólnym, panującym prawie wszędzie, bezrobociem, ciężkim położeniem gospodarczym i niedzą wśród mas pracujących, wzmógł się, pochłaniając coraz więcej ofiar. Przebiegłość i brak wszelkich skrupułów u jednostek, zajmujących się tym haniebnym procederem umożliwia im, zbyt często niestety ukrycie się przed czujnym okiem władz; coraz nowe sposoby zdobywania „towaru“ stanowią odpowiedź na zastrzeżenie walki przez władze i społeczeństwo. Fakt ten wymaga też zwiększonej energii

ze strony naszego społeczeństwa, które przez zapoznanie się bliższe z działalnością „Polskiego Komitetu Walki z H. K. i Dz.“ może oddawać wielkie usługi. Sieć handlarzy tych są tak rozgałęzione i tak gęste, że tylko wspólnym wyteżonym wysiłkiem można będzie skutecznie popierać działalność w tej mierze organów państwowych i zwalczać zbrodniczą działalność wyrzutków społeczeństwa, żerujących na ludzkim nieszczęściu. **Tis.**

TEATRY

TEATR MIEJSKI.

Dziś we wtorek „Rywale“ po cenach popularnych, sztuka ciesząca się rekordowym powodzeniem dzięki kapitalnej reżyserji i inscenizacji Leona Schillera, łączącej kino z teatrem, oraz dzięki świetnej grze całego zespołu.

Jutro we środe „Artyści“ po cenach popularnych.

„Dzielną Woiak Szwajk“ — wojna w satyrze, sztuka w układzie scenicznym M. Broda i H. Reimana podług sławnej powieści Jarosława Haška, wchodzi na afisz Teatru Miejskiego już we czwartek dn. 14 bm. Reżyserja i inscenizacja Leona Schillera, najlepszego dziś w Polsce realizatora sztuk współczesnych.

Znany poeta polski, Antoni Słonimski, współpracownik redakcji „Wiadomości Literackich“ przyjął zaproszenie dyrekcji Teatru Miejskiego w Łodzi i poprowadzi premierę „Szwajka“ słowem wstępem.

TEATR KAMERALNY.

Trauguta nr. 1.

Dziś, wtorek, jutro środa i czwartek wystąpi w Teatrze Kameralnym głośna artystka sceny i ekranu Marja Gorczyńska kreując popisową rolę Jorah w świetnej komedji Verneila „Radość kochania“. Głośną rolę meską odtworzył utalentowany artysta sceny stołecznych Włodzimierz Macherski. W innych rolach artyści teatrów warszawskich H. Sokołowska, Fr. Boy-Rydzewski i Wł. Pietruszyński. Pozostałe bilety do nabycia w cukierni Gostomskiej.

W piątek wystąpi Teatr Kameralny z premiera lekkiej bulwarowej, typowo paryskiej kromi tochwilii Mirandea „Ona już jest taka“ z Relewicz - Ziembifiska w roli tytułowej. Pozostała obsada stanowią: H. Buczyńska, I. Dehnelowa, Paczkówna Daniłowicz, Płuciński, Tatarski, i reżyser sztuki Wł. Ziembifiski. Dekoracje E. Pietkiewicza.

TEATR POPULARNY

Ogrodowa 18.

„Dziady“. Adama Mickiewicza wystawione będą dla związków robotniczych w czwartek i piątek. W roli Konrada - Gustawa Wł. Staszewski. Na przedstawienia te ważne są bilety zakupione na poniedziałek i wtorek.

„Skalmierzanki“.

Premjera pięknego wodewilu J. N. Kamińskiego „Skalmierzanki“ dana będzie w sobotę. Utalentowany reżyser Janusz Strachocki, który „Skalmierzanki“ wystawił przed paru laty w Teatrze Bogusławskiego w Warszawie, dokłada starań, by z tej wesołej komedji - opery uczynić bajecznie kolorowe widowisko.

W SŁUŻBIE MARSA

SPIS POBOROWYCH ROCZNIKA 1909.

Dziś, we wtorek, dn. 12-go listopada, powinni się zgłosić do spisu poborowych w lokalu Biura Policyjno - Wojskowego (Piotrkowska 212) w godzinach od 8-jej do 13-jej i pół (1-jej min. 30 w poł.) mężczyźni urodzeni w roku 1909, zamieszkali na terenie 9-go Komisarjatu Policyjnego, których nazwiska rozpoczynają się od liter:

A, B, C, D, E, F, G, H, Ch, I, J, K, L, Ł, M, N, O, P, R, S, Sz, T, U, W, Z, Ż.

(to znaczy ci, którzy według planu spisu, stawić się powinni byli w dniach 11 i 12 bm.).

Każdy zgłaszający się do spisów, powinien być zameldowany w Łodzi i posiadać: 1) do wód osobisty, w braku dowodu osobistego — metrykę urodzenia wraz z innym dokumentem, stwierdzającym tożsamość osoby, 2) zaświadczenie o rejestracji, 3) świadectwo szkolne oraz cechowe.

Osoby, uchylające się od obowiązków zgłoszenia się do spisów oraz osoby, zgłaszające się z przyczyn nieusprawiedliwionych po terminie, ulegną w drodze administracyjnej karze: grzywny do 500 złotych lub aresztu do 6-ciu tygodni, albo obu tym karom łącznie.

ZEBRANIA KONTROLNE REZERWISTÓW M. ŁODZI I POWIATU ŁÓDZKIEGO.

Jutro o godz. 9 rano obowiązani są zgłosić się na zebrania kontrolne w P. K. U. Łódź-Miasto I przy ul. Nowo-Targowej Nr. 18 szeregowi rezerwy i pospolitego ruszenia z bronią i bez broni (kat. A, C, D względ-

nie A, C jeden C dwa) urodzeni w roku 1902, zamieszkali na terenie 2, 3, 5, 8, 9 i 11 Komisarjatu P. P., których nazwiska zaczynają się na litery:

Ko — Kz.

W lokalu P. K. U. Łódź-Miasto II przy ulicy Nowo-Cegielnianej 51 szeregowi rezerwy i pospolitego ruszenia z bronią i bez broni, urodzeni w roku 1904 zamieszkali na terenie 6-go Komisarjatu P. P., których nazwiska zaczynają się na litery: od od A do Z.

W lokalu P. K. U. Łódź-powiat przy ul. Piotrkowskiej 187 szeregowi rezerwy i pospolitego ruszenia z bronią i bez bro-

ni, urodzeni w roku 1889, zamieszkali na terenie m. Zgierza, których nazwiska zaczynają się na litery: od A do P.

Rezerwiści, którzy nie stawiają się na zebrania kontrolne bez uzasadnionej przyczyny będą pociągani do odpowiedzialności w myśl przepisów wojskowych karnych (dyscyplinarnych).

Na zebrania kontrolne należy się zgłosić w miejscu i terminie wyznaczonym punktualnie, z książeczką wojskową i innymi posiadanymi dokumentami wojskowymi.

Powołani na zebrania kontrolne powinni być czysto ubrani, umyć i ogoleni. (p)

Kto dba o dobro swoje, kto pragnie szczęścia swej rodziny
Kto ma nawet już los I-jej klasy,
Powinien bezwzględnie dokupić jeszcze los najszcześniejszej kolektury

S. JATKA Piotrkowska 22
Piotrkowska 66

Śmiertelny skok samobójczy z IV-go piętra

W dniu wczorajszym zawieszono pogotowie ratunkowe na ul. Magistracką 12! Na ulicy przed tym domem leżały zupełnie zmiażdżone zwłoki jakiejś kobiety w średnim wieku. Dookoła zebrał się tłum ciekawych, który ze zgrozą przypatrywał się straszemu widowisku. Lekarz pogotowia niewiele miał do roboty, ponieważ w chwili jego przybycia zwłoki były już zupełnie zimne. Okazało się iż był to wypadek samobójstwa. Samobójczyni, jak się okazało

36-letnia Gela Engler; zamieszkała z mężem przy ul. Magistrackiej 12 od dłuższego już czasu cierpiąca na rozstrój nerwowy. Niedalej jak przed trzema dniami Englerowa usiłowała popełnić zamach samobójczy przez wyskoczenie z okna udało się jednak mężowi w porę zapobiec temu szaleńczemu krokowi. W dniu wczorajszym korzystając z tego, że męża w domu nie było weszła na klatkę schodową I piętra i z okna skoczyła na bruk ponosząc śmierć na miejscu. (p)

MUZYKA

KONCERT MAURYCEGO ROSENTHALA.

Rosenthal przy fortepianie to poeta i myśliciel, marzyciel i prorok. Rosenthal jest obecnie największym tytanem fortepianu, to też cała prasa europejska i amerykańska wyraża się o nim z nieklamany zachwytem i entuzjazmem. Przejazd do Łodzi tego wielkiego mistrza fortepianu będzie niezawodnie wielkim świętem artystycznym i zapełni Salę Filharmonij doborową publicznością. Koncert tego artysty z łaski Bożej odbędzie się w nadchodzący czwartek, dnia 14 b. m. o godz. 8.30 wieczorem.

ŁÓDZKA ORKIESTRA FILHARMONICZNA.

Drugi z kolei poranek symfoniczny Łódzkiej Orkiestry Filharmonicznej odbędzie się w nadchodzącą niedzielę dnia 17 b. m. o godz. 12-jej w południe. Poranek ten poświęcony będzie wyłącznie twórczości Edwarda Griega i wykonane zostaną następuj. utwory: Uwertura „Jesień“, obie suity „Peer Gynt“ oraz Marsz hoidowniczy z suity „Sigurd Jorsalfar“. Jako solistka wystąpi utalentowana pianistka Marja Wiłkomirska która odegra koncert fortepianowy Griega z tow. orkiestry. Porankiem symfonicznym dyrygować będzie Bronisław Szulc.

POWTÓRZENIE ODCYTU KADEN-BANDROWSKIEGO.

Wobec niezwyklej frekwencji jaką cieszył się odczyt Juljusza Kaden-Bandrowskiego na temat „Walka o nową kobietę“ odczyt zostanie powtórzony w Sali Filharmonij w nadchodzącą niedzielę, dnia 17 b. m. o godz. 4-jej po południu. Pragnąc uprzyściplnić najszerzszym masom ceny zostały wyznaczono popularne a mianowicie: od 75 gr. do 3 zł. Bilety już nabywać można w kasie Filharmonij.

POMORSKIE
Zakłady Ceramiczne
Tow. Akc. w Grudziądzu
POLECA:
KARPIÓWKE
FALCÓWKE
HOLENDERKE
RZYMSKA
WIEŻOWA
DRENY
CEGLY
LICÓWKE
KOMINÓWKE
DETA
WIEKOWA TRWAŁOŚĆ WYRÓBÓW
PIĘKNY W ŚNIOWY KOLOR.
CENY ZREDUKOWANE.

Sytuacja na rynku walut i akcji **GIĘDY**

9. XI.29.

W tygodniu ubiegłym nastąpiło na rynku akcyjnym duże ożywienie, spowodowane głównie wzrostem akcji Lilpop, Rau i Loewenstein oraz Banku Zachodniego. „Hausa” na obydwie te papiery wywołana została bezpośrednio dużymi zakupami, dokonywanymi przez kilka większych banków, pośrednio zaś wiadomościami o mającym wkrótce nastąpić układzie między jednym z znanych metalowych trustów amerykańskich a Towarzystwem Lilpop, Rau i Loewenstein, na mocy którego nowa emisja akcji polskiego towarzystwa przejęta zostaje przez amerykańców którzy niezależnie od tego mają jeszcze wprowadzić do towarzystwa duże sumy na rozszerzenie i poważne wzmocnienie produkcji.

Zwyzka ta pociągnęła za sobą „hausse” na wszystkie popularniejsze papiery. Czułna sfera spekulantów, która od długich już miesięcy nie zarobiła — zaczęła w szybkim tempie podnosić kursy. Obróty dość znacznie się zwiększyły. Zlecenia ze strony publiczności zwiększają się. Czy mocna tendencja potrwa jednak długo, niewiadomo, ponieważ kulisa, nieposiadająca większych środków obrotowych, zechce zapewne realizować zyski i może w ten sposób wywołać znowu „baisse”.

W dziale dewiz New-York utrzymuje się na poziomie 8.89 i trzy czwarte, dolary notują oficjalnie 8.91, prywatnie zaś 8.91 i pół w płaceniu, a 8.91 i trzy czwarte w żądaniu. Dewizy europejskie od tygodnia większym wahaniami nie ulegają. Ostatnio notowano w obrotach oficjalnych i między bankami za 100: Paryż 35.12, Zurych 172.82, Wiedeń 125.38, Londyn za 1 funt szterl. 43.50, Gdańsk 173.91, Berlin 213.35, Praga 26.40 i pół. Ruble złote od szeregu dni są w silnym popycie i osiągnęły ostatnio kurs 4.65 i

z pół. Przyczyną tego jest fakt, że za chmiel, len i inne artykuły, producenci, na kresach żądają przeważnie zapłaty złotem. Obróty na giełdzie dewiz po pewnym spadku z końca ubiegłego miesiąca znowu się zwiększyły. Całe zapotrzebowanie pokrywa prawie wyłącznie Bank Polski. W ostatniej de-

kadzie października zwiększył się zapas walut i dewiz Banku o 615,926 zł. do 412,021,494 zł., a zapas złota o przeszło 9 milionów do 684,6 milj. zł. Natychmiast płatne zobowiązania Banku Polskiego, zmniejszyły się o 98.3 do 441.5 milj., natomiast obieg biletów bankowych wzrósł o 717.1 milj. do 1,392,177,280 zł.

Wymieniona kwota 75 milionów złotych zdaniem Ministerstwa skarbu, przyczyni się znacznie do wzmocnienia się pozycji w handlu, ułatwi kupiectwu utworzenie kapitałów obrotowych, co z kolei dać winno osłabienie nacisku jaki wywiera na nasz rynek konsumpcyjny dumping kredytowy obcy. — W dalszej zaś perspektywie reforma ma spowodować potaniecie pośrednictwa i powolny zaleźny od tego spadek cen.

GIĘDY

WALUTY

Holandja 359.99
Londyn 43.50 —
Nowy Jork 8 89³/₄
Paryż 35.12
Praga 26.40³/₄
Szwajcaria 172.82
Włochy 46.71¹/₄
Wiedeń 125.38
Obróty większe.
Tendencja dla walut europejskich niejednorodna.
Dolar gotówkowy w obrotach pozagiełdowych 8.9175
Rubel złoty — 4.65¹/₄.
Gram czystego złota — 5.9244.

PAPIERY

7 proc. poz. stabilizacyjna 88.00 — 88.25 (w proc.);
5 proc. państw. poz. premjowa dolarowa 64.00 — 66.50 —
4 proc. poz. inwestycyjna 118.00 — 118.25
6 proc. poz. dolarowa 80.50 — (w proc.);
10 proc. poz. kolejowa 102.50 (w proc.);
5 proc. L. Z. m. Warszawy 51.00 —
8 proc. L. Z. m. Warszawy 67.50 — 67.75

AKCJE

Bank Polski 171.00 — 172.00
Sita i Światło 105.00
Węgiel 78.00 — 80.00 — 79.00
Lilpop 36.50 —
Starachowice 25.25 — 25.00

Zebrań giełdy wczoraj nie było. W obrotach pozagiełdowych dolar gotówkowy 8.91. Za rubla złotego chciano płacić 4.65. W obrotach między bankowych: Berlin 213.35, Nowy Jork 891.75 (100 dolarów, kabel). Dla pożyczek państwowych i dla akcji tendencja utrzymana, listy zastawne bez obrotów.

Wywóz zboża Obrady Związku eksporterów

W minist. przem. i handlu odbyły się obrady w sprawie powołania do życia związku eksporterów zboża Rzeczypospolitej Polskiej. Związek powołano do życia, jako stowarzyszenie wpisane z siedzibą w Poznaniu. Członkami związku będą organizacje ogólnohandlowo-rolnicze, organizacje eksporterów zbożowych, oraz organizacje eksporterów przetworów zbożowych. Organem kierującym działalnością związku będzie rada, do której wejdzie 6 przedstawicieli organizacji rolniczych, 7 przedstawicieli rolniczo-handlowych, 4 organizacji eksporterów zbożowych i jeden przemysłu przetwórczego. Organem wykonawczym będzie zarząd. W najbliższym czasie rada związku przystąpi do rozdzielania kontyngentu na pierwszy okres wywozowy. Związek zajmować się będzie ustaleniem polityki eksportowej i rozdziałem zaświadczeń wywozowych, na których mocy będą wypłacane zwroty cel. Eksporterzy, pragnący korzystać z dobrodziejstwa premii wywozowych, mają za pośrednictwem organizacji założycielskich składać motywowane podania o przyznanie im kontyngentu. Na razie podania należy kierować pod adresem naczelnej organizacji z siedzibą w Poznaniu, ul. Seweryna Mielżyńskiego 7.

O niższą stopę procentową

Wobec niżki w szeregu państw

Wobec obniżenia stopy dyskontowej przez banki emisyjne szeregu państw — zaczęto i u nas poruszać ten problem. Jedną z agencji warszawskich zwróciła się w tej sprawie do pewnych kół bankowych, które jej oświadczyły: Prywatne sfery finansowe uważają, że w chwili obecnej obniżenie stopy dyskontowej w Polsce nie jest pożądane dla naszego życia gospodarczego.

nie pozwala na to ciężka sytuacja ekonomiczna, powodująca obniżenie wkładów w bankach. Wkłady bankowe wynoszą w chwili obecnej w całej bankowości prywatnej w Polsce zaledwie około 800 milionów zł. Nadmiar wykazały one w ciągu ostatnich miesięcy tendencję niżkową, sięgającą 20 milj. zł.. Na rynku pieniężnym panuje zatem wielka rozpiętość cen dyskonta prywatnego, która dla najlepszych weksli wynosi do 18 proc. Gdyby Bank Polski uznał konieczność obniżenia stopy dyskontowej, będą musiały również i banki prywatne pójść w ślad za tą reformą, która ich zdaniem nie jest wskazana dla polskiego rynku pieniężnego. W najlepszym razie może być mowa o obniżeniu dyskonta w bankach prywatnych o 1 proc.

PODATEK OBROTOWY

zmniejszył się o 75 milj. zł.

W związku z wiadomością o reformie podatku obrotowego warto zapoznać się z motywami, z którymi zaopatrzyło Ministerstwo skarbu nowelę podatku obrotowego. Ministerstwo skarbu po dokładnej analizie projektu nowelizującego dotychczasowe przepisy oblicza, że straty skarbu w podatku obrotowym, spowodowane niżką stawki podatkowej dla przedsiębiorstw hurtowych wyniosą w pierwszej kategorii 13,635,206 zł, zaś w drugiej 12,555,379 zł. Wprowa-

zenie ulgi od dnia 1 kwietnia 1931 roku dla przedsiębiorstw detalicznych spowoduje obniżenie wpływów według następującego zestawienia: w drugiej kategorii przewidywana jest niżka we wpływach 19,792,140 zł. w trzeciej kategorii 23,340,566 zł. w czwartej kategorii handlowej o 5,791,546 złotych. W ten sposób wpływy od obrotu detalicznego zmniejszą się ogółem na sumę zł. 48,881,252 zł. Jak widać z powyższego wpływy z podatku przemysłowego od obrotu w hurcie i detalu zmniejszą się o 75,071,631 zł.

Wymieniona kwota 75 milionów złotych zdaniem Ministerstwa skarbu, przyczyni się znacznie do wzmocnienia się pozycji w handlu, ułatwi kupiectwu utworzenie kapitałów obrotowych, co z kolei dać winno osłabienie nacisku jaki wywiera na nasz rynek konsumpcyjny dumping kredytowy obcy. — W dalszej zaś perspektywie reforma ma spowodować potaniecie pośrednictwa i powolny zaleźny od tego spadek cen.

Za przekroczenia ustawy przemysłowej

Sąd Okręgowy zatwierdził orzeczenia Urzędu Przem.

Urząd przemysłowy I-iej Instancji na rozprawie karno-administracyjnej skazał za przekroczenia prawa przemysłowego właścicieli następujących przedsiębiorstw: Abrama Lewkowicza za prowadzenia zakładu fryzjerskiego bez zezwolenia — na 60 zł. grzywny i konfiskate narzędzi; Szmula Ecksteina — (Zielony Rynek 9) za prowadzenie rzeźni ptactwa bez zezwolenia — na 50 zł. grzywny i zamknięcie rzeźni; Jeżaka i Bauera — za niewykonanie warunków przewidzianych w zezwoleniu — po 30 zł. grzywny; Izraela Okładka — za prowadzenie składu drzewa budulcowego bez zezwolenia — na 75 zł. grzywny; Icka Kronheima za prowadzenie składu drzewa budulcowego na 100 zł. grzywny i zamknięcie składu; Ignacego Fuksa za niewykonanie warunków przewidzianych w zezwoleniu na uruchomienie przedsiębiorstwa na 100 zł. grzywny; Myszka Lewkowicza za przetrzy-

wanie brudnych szmat na 100 zł. grzywny; Hermana Przedborskiego za niewykonanie warunków przewidzianych w zezwoleniu na prowadzenie stajni przemysłowej — na 100 zł. grzywny. Wobec apelacji Państwo musi mieć egzekutywę nad uprawnieniami koncesji Harrimana W uzupełnieniu podanej przed kilku dniami opinii komisji polskiego komitetu energetycznego w sprawie uprawnienia elektrycznego dla firmy W. A. Harriman, należy podnieść, że komisja domagała się wyrażonego zapewnienia poważnego udziału obywateli polskich we władzach spółki. Ponadto komisja wysunęła postulat, aby w statucie przyszłej spółki polskiej zapewniony był udział polskich kapitałów publicznych i prywatnych. Ponadto komisja wyraziła pogląd, że klauzula zmienności ta

skazanych, sprawy powyższe znalazły się na wokandzie sądu okręgowego, gdzie rozprawy je sędzia Arnold. Sąd wszystkie powyższe orzeczenia zatwierdził, a wyrok ten jest już ostateczny.

Państwo musi mieć egzekutywę nad uprawnieniami koncesji Harrimana

Jak sądzą osoby kompetentne nagła i gwałtowna wyżka kursu nie utrzyma się, a spowodowana została umiejętną spekulacją, zaś akcje powrócą do swej wartości na jakiej ukształtowały się przed ostatnimi wydarzeniami na giełdzie.

Gorący dzień na giełdzie New Yorku

New York 11.11 1929 r.

Wczorajszy dzień minął na giełdzie pod znakiem nienotowanych dotychczas skoków kursu akcji. Na początku dnia rzuciły banki olbrzymie pakiety akcji na rynek, zmuszone do tego brakiem płynnej gotówki, wycofanej przez klientów w związku z niedawnym krachem giełdowym. W ciągu godziny trzy i pół miliona akcji zmieniło właścicieli, przytem oblicza się przeciętną stratę, z jaką akcje te były sprzedawane na dwadzieścia dolarów na sztuce. Gdy baissa osiągnęła punkt kulminacyjny, rozpoczęli skupować akcje spekulanci i klienci z prowincji, zachęcani niskim kursem. To spowodowało momentalnie wielką wyżkę, zaś zyski przewidujących spekulantów, zrealizowane w ciągu niecałej godziny obliczają na przeszło sto milionów dolarów.

Jak sądzą osoby kompetentne nagła i gwałtowna wyżka kursu nie utrzyma się, a spowodowana została umiejętną spekulacją, zaś akcje powrócą do swej wartości na jakiej ukształtowały się przed ostatnimi wydarzeniami na giełdzie.

NA FRONCIE LIGOWYM Kandydaci do tytułu mistrza i spadku

Nareszcie sytuacja na froncie rozgrywek ligowych stopniowo zaczyna się wyjaśniać. Do przedostatniej chwili niewiadomo jeszcze kto drugi definitywnie spadnie do klasy A, poza I. K. P. i kto zdobędzie tytuł mistrza Polski. Narazie pewnym jest, że katowicka drużyna po otwartym meczu z Warszawianką już z Ligi wypadła, a na drugiego kandydata kwalifikują się Turysty, Ruch, Pogoń a nawet Czarni. Turystów może utrzymać w Lidze jeden mecz wygrany i drugi co najmniej zremisowany. W wypadku jednej przegranej sytuacja dla Łódzian będzie katastrofalną. Z opinii tej może wyratować Turystów tylko Ruch, o ile w pozostałych dwóch rozgrywkach nie wygra ani jedno go meczu ewentualnie nie zremisuje.

Niepewną też jest sytuacja obu ligowych zespołów łwowskich. Niechaj Ruchowi uda się jeden mecz choćby wygrać a Turystom jak już zaznaczyliśmy z jednego meczu wyjść zwycięzsko a drugi zremisować. Wówczas kandydatem do spadku będzie Pogoń o ile naturalnie poniesie klęskę od Garbarni. Jeżeli jednak Pogoni udałoby się pokonać kandydata na mistrza co jest prawdopodobne to przy stanie sytuacji Ruchu i Turystów, mających 19 punktów, Czarni podzieliłoby los I. K. P. Najbliższa niedziela już zapewne przyniesie wyjaśnienie.

Rozpatrując sprawę kandydata na mistrza Polski, nie możemy jeszcze twierdzić że Garbarnia go zdobędzie. Wprawdzie drużyna krakowska posiada da największy szans, jednakże nie jest pewnym że godność piastowania tytułu „Mistrz Polski” jej przypadnie. Warta poznańska rozgrywkę już zakończyła i posiada tyle punktów co Garbarnia. O ile mecz niedzielny przyniesie zwycięstwo Garbarni ewentualnie remis to sytuacja jest jasna, w wypadku przegranej z Pogonią wówczas będzie musiała walczyć o godność mistrza z Wartą i być może z Legią. Nie możemy zapominać że Legja również, ma-

ryć może o mistrzostwie, bowiem wygrana z Turystami przyniesie jej również taką samą ilość punktów co posiada Warta i w posiadaniu ma Gar-

barnia. W tym wypadku o losie mistrza zdecydowałby turniej tych trzech zespołów. O los swój w Lidze spokojni są ŁKS, Wisła, Cracovia, Polonia i Warszawianka. Tym dru-

żynom już nie grozi ani nie potrzebują ubiegać się o tytuł mistrza. Spokojnie tylko mogą wyczekiwać swego miejsca w tabeli.

Rozgrywki o wejście do Ligi

Cztery wyeliminowane zespoły piłkarskie grup: ŁTSG, Lechja, Naprzód i Ognisko zmierzają swe siły w walkach o promocję do „extra” klasy naszego futbolu. Rozpoczęcie zawodów nastąpiło już przed tygodniem; kiedy to niespodziewanie Lechja łwowska pokonała ogólnie typowaną do Ligi drużynę śląską Naprzód. Ostatnio znowu Lechja pokonała dość w wysokim stosunku Ognisko. Lechja jak na początek kroczy śmiało naprzód w zwycięskim pochodzie. Nie wiadomo czy tylko nie załamię się na ŁTSG. W każdym razie

lwowanie w tych spotkaniach odegrają poważną rolę. Mniej groźnym przeciwnikiem jest drużyna wileńska. Ognisko zgóry można przewidzieć dla niej ostatnie miejsce. Decydujące walki toczyć się będą między ŁTSG, Naprzód i Lechja. Wszystkie trzy zespoły są równe, niewątpliwie spotkania tych drużyn będą interesujące. Tylko wątpliwy czy w bieżącym roku zostaną zakończone wobec spóźnionej pory. Zima już za pasem, a jesienne pogody w tym okresie nie zawsze są pewne i boiska do gry często bywają niezdatne. Tylko dobra

pogoda może dać sposobność do wyeliminowania kandydata do Ligi. Trzeba wziąć pod uwagę, że rozgrywki w tej grupie toczyć się będą najdłużej do połowy grudnia. Jeżeli zajdą na domiar złego pewne komplikacje w postaci równej ilości punktów czy ewentualnych słusznych protestów to obawy nasze co do nieukończenia w tym roku rozgrywek o wejście do Ligi okażą się z pewnością słuszne. Władze piłkarskie już dziś winny się nad tym poważnie zastanowić i terminy wyznaczyć na dni powszednie.

ZAWODY STRZELECKIE

Z okazji 11-lecia Niepodległości Polski Warszawski Okr. Związek Strzelecki urządził zawody z broni małokalibrowej na strzelnicy przy ul. Zielenieckiej. Przez dwa dni strzelcy i strzelczynie ubiegali się o palmę pierwszeństwa. Wyniki zawodów były następujące. Panie. (Dwie serie z dwóch postaw po 10 strzałów. Możliwych punktów do zdobycia 200) 1 m. Strzezińska Legia) 180 punkt. 2 m. Kozowska (Przysp. Wojsk.) 163 pkt. 3 m. Morawska (Zw. Strzel.) 162 pkt. Panowie I klasa. Warunki

te same jak dla pań. 1 metr Zaleski (Zw. Strzel.) 186 pkt. 2 m. Kusah (Łowicz) 184 pkt. 3 m. Burakowski (ZHP) 183 p. Panowie II klasy. Warunki

strzelań jak poprzednio. 1 m. Kiełb 179 pkt. 2 m. Jabłoński 178 pkt. 3 m. Morawski 176 p. Organizacja zawodów wzorowa.

„Kryterjum Asów” w Genewie

„Kryterjum asów” w Genewie rozegrane zostało na torze przy udziale najwybitniejszych zawodników. Szosowy mistrz świata potwierdził swą klasę wygrywając ten 100 km. wy-

ścig w czasie 2:28 10, zdobywając 10 pkt. Drugi Odile Van Hevel 1 pkt. 10 okr. w tyle Miller, Demuyssere. Franz znalazł się na 7 miejscu o 3 okr. w tyle.

Pierwsze w Polsce boisko do gry w golfa

Mało znana na gruncie naszym gra w gola zyskała zwolenników na Górnym Śląsku. Już niejednokrotnie podawaliśmy że okręg śląski jest tym w Polsce, który w sporcie i urzą-

dzeniach sportowych zajmuje pierwsze miejsce. Tutaj powstała największe budowle sportowe w przeróżnych dziedzinach i dostosowane do potrzeb nowoczesnych. Zapewne stamtąd wyjdą w przyszłości niezliczone kadry sportowców, rekrutujących się z tamtejszych robotników i górników.

Wślad za stadionem sportowym w Królewskiej Hucie, powstaje pływalnia w Siemianowicach, buduje się tor kolarski i motocyklowy, a zarazem stadion pod Mysłowicami i sztuczny tor lodowy pierwszy w Polsce. Obecnie notujemy wiadomość, iż w Giszowcu w kolonii zamieszkałej przez amerykańców, powstaje boisko do golfa. Teren wybrano przepiękny rozległy, urozmaicony pagórkami w ślicznie położonej i malowniczej okolicy. Urządzone boisko jak się dowiadujemy pochłonie to wielkie sumy, koszty inwestycji dochodzą do miliona zło-

tych. Jak dochodzą wieści wśród tamtejszej ludności, ma być bardzo dużo zwolenników tej nowej gry wprowadzonej przez amerykan do Polski.

Piłkarski mecz lekkoatletów

Zwyczajem corocznym lekkoatleci Polonji i Warszawianki urządzają na zakończenie sezonu lekkoatletycznego mecz futbolowy. W ubiegłą niedzielę na przedmeczku zawodów ligowych Warszawianka — I. K. P. spotkały się dwa zespoły lekkoatletów. Mecz ten, który obfitował w szereg humorystycznych momentów, przyniósł zwycięstwo Polonji, w stosunku 4:3 (3:1) Brankami podzielili się dla Polonji Cejzik 2 (z rzutów karnych) Wróbel i Maszewski Dla pokonanych Maćkowiak i Kusociński. Warto nadmienić, że na prawym skrzydle w drużynie Warszawianki debutował Petkiewicz. Warunki meczu są tego rodzaju, że mogą brać udział tylko lekkoatleci nie grywający w piłkę nożną.

Wyścig dookoła Niemiec

Wyścig dookoła Niemiec od będzie się poraz pierwszy w roku przyszłym. Za wzorem naszego „Biegu Dookoła Polski” urządzają nasi sąsiedzi 10 etapowy wyścig „Dookoła Niemiec” w czasie od 4 do 25 maja 1930. Trasa prowadzi z Berlina przez Glogów - Drezno - Erfurt - Schweinfurt - Monachium - Stuttgart - Frankfurt - Hannover - Hamburg do Berlina. Dystans wynosi 2500 km., najdłuższy etap Frankfurt - Hannover wynosi 345 km., czyli odległość Kraków-Lwów. Każdy etap dotowany jest nagrodą 5000 zł. Po każdym etapie następuje 1 dzień odpoczynku. Organizacja zawodów spoczywa w rękach Związku niemieckiego.

Kawalerzyści polscy w Ameryce

W konkursie hipicznym o puchar Ciechanowskiego, pierwsze miejsce zajęła drużyna amerykańska, na drugim miejscu Polska.

W biegu Seurry Stake pierwsze miejsce zajęli włosi, drugie amerykańskie.

Czytajcie!!! „GŁOS POLSKI”

Sporty lekkoatletyczne

Z walki pomiędzy Polonią a Turystami—Pod bramka Polonii

Bieg z przeszkodami

Skok przez pierwszy płotek

SOIERIES

Piotrkowska 90.

Resztki 50% taniej.

Wielka Doroczna Wyprzedaż trwa!

JEDWABIE I WELNY

Z CALYCH SZTUK

po cenach niebywale niskich.

Meteor gat. I-szy	Zł. 16 ⁵⁰	najprzedniejsze gatunki we wszystkich kolorach.
Crepe Satine gat. I-szy, czysto jedwabny „	22 ⁵⁰	
Crepe Georgette	13 ⁵⁰	
Toile de Soie na bieliznę	11 ²⁵	
Crepe de chine desen.	17 ⁷⁵	
Tafty	16 ⁵⁰	

Welny angielskie na Palta 30% taniej.

Łódzka Orkiestra Filharmiczna

Dyrekcja koncertów: Alfred Strauch.
SALA FILHARMONJI.

Niedziela, dnia 17 listopada 1929 r.
o godz. 12-iej w południe

2-|| Poranek Symfoniczny

Poświęcony twórczości

Edwarda GRIEGA

Drygem

Bronisław SZULC

Solistka

MARJA

WIŁKOMIRSKA

(Fortepian)

PROGRAM: EDWARD GRIEG: Uwertura „Jesień”, „PEER GYNT” Suita I-a i II-a. Marsz holdowniczy z suity „SIGURD JORSALFAR” oraz koncert fortepianowy A-moll.

Bilety nabywać można w kasie Filharmonji codziennie od g. 10.30 rano do 2-iej po poł. oraz od g. 4-iej do 7-iej wiecz.

SALA FILHARMONJI.

Niedziela, dnia 17 listopada 1929 r.
o godz. 4-iej po południu

PO CENACH POPULARNYCH
od 75 GROSZY do 3 ZŁOTYCH

wyglasi odczyt
JULJUSZ

Kaden-Bandrowski

na temat:

WALKA O NOWĄ KOBIECĘ

Bilety od 75 groszy do 3 złotych nabywać można w kasie Filharmonji codziennie od g. 10.30 rano do 3-iej po poł. oraz od g. 4-iej do 7-iej wiecz.

Łódzki Bank Depozytowy

Sp. Akc.

Przyjmuje wkłady

OPROCENTOWANE

na książeczki wkładowe
w złotych i obcych walutach

począwszy od 10 zł.

Wypłata następuje za okazaniem
książeczki wkładowej.

Łódź

Piotrkowska 5.

ZA GROSZE

w stosunku do cen miejscowych)

REPERACJE i PRZERÓBK

Radio aparatów

na wszelkie typy.

Reperacje akumulatorów

SAMOCODOWYCH

„VALVO”

„. Cegielniana 61. .”

Dr. med.

J. POLAK

Choroby wewnętrzne i alergiczne
(astma, pokrzywka, artretyzm, reumatyzm)

ul. 6-go Sierpnia 22

tel. 64-21, fr. I piętro,
przyjmuje od 9-12 i od 8-9 w

Ogłoszenia Drobne

CHCESZ OTRZYMAĆ POSADĘ?
Musisz ukończyć kursy iachowe korespondencyjne profesora Sekulowicza, Warszawa, Żorawia 42 M. Kursy wyuczają listownie: buchalterji, rachunkowości kupieckiej, korespondencji handlowej, stenografji, nauki handlu, prawa, kaligrafji, pisanja na maszynach, towaroznawstwa, angielskiej francuskiego, niemieckiego, pisowni oraz gramatyki polskiej. Po ukończeniu świadectwo. Żądajcie prospektów.
1094-31

HEBLARKA

podłużna do żelaza używana w dobrym stanie długość stołu 800-1000, szerokość 400-500 poszukiwana. Warszawa, Wasilewski, Płocka 29.
1468

DO WYNAJĘCIA

pokój umeblowany, słoneczny, na I piętrze, z oddzielnym wejściem, dla 1 lub 2 osób (izraelitów). Wiadomość Andrzeja 48 m. 6, od 1-3-iej. 1463-13

POKOJU umeblowanego przy int. rodzinie, izr. od 1-go grudnia poszukuje biuralistka. Oferty sub. F. S. 8. 1466

ZGINAŁ dowód osobisty wydany przez magistrat m. Łęczycy na nazwisko Stanisławy Drzewieckiej. 1470-14

Lek. dent.
Z. Bielakowska

POWROCILA
leczenie dziąseł, zębów i chirurgja stomatol.
ul. Kilińskiego Nr. 113, tel. 48-27. (wind)

Lekarz-Dentysta
M. Karabanow

Piłsudskiego 31 (Wschodnia)
Tel. 1.59-09.

Ordynuje codziennie od 9-iej rano do 7-iej wieczór.

KLINIKA

położniczo - chirurgiczna
„SANATO”
Łódź, Ogrodowa Nr. 10
Telefon Nr. 13-57.

Ordynatorzy:
Dr. med. Eigerowa Szarlota
Dr. med. Reitler Kurjańska
Dr. med. Michał Kantor
Dr. med. Juljusz Baum
Dr. med. Wolf Eychner.
I I I KLASA.

SZKOŁA TANCA

ZYGMUNTA
HENRYKOWSKIEGO

CEGIELNIANA 43, PRYW. 57.
TELEFON 1.68-43.
Zapisy do kompletów dla początkujących, zaawansowanych i pobierających lekcje pojedynczo.
Informacje udziela się przy ul. Cegielnianej 57, od 10-iej r. do 8-iej wiecz.

Prenumerata miesięczna „Głosu Polskiego” ze wszystkimi dodatkami wynosi w Łodzi zł. 5.60, za odnośnienie — 40 groszy; z przesyłką pocztową w kraju — zł. 6.50; zagranicą — zł. 10.—

Redakcja i administracja Piotrkowska 106. Telefon centralny 199. Redakcja nocna i drukarnia Piotrkowska 86 telef. 799. Redakcja otwarta dzień i noc bez przerwy. Administracja od 8 do 20. Redaktor przyjmuje od 17-18.

Redaktor i Wydawca: MARCELI SACHS.

Ogłoszenia. Jednoszpaltowy milimetr wysokości w tekście (strona 5 szpalt) 40 groszy, przed tekstem 50 groszy, zaryczynowe i zaślubinowe ryczałtem 10 złotych. Nekrologi po gr. 30 za 1 szpalt. wiersz. milim. (strona 5 szpalt). Ogłoszenia zвычайne po tekście (strona 10 szpalt) za wiersz milimetr. 10 groszy. Drobne — 12 groszy zawayraz (najmniejsze 1 zł. 50 gr.) poszukiwanie, pracy 10 gr. za wyraz. Zamiejskowe droższe o 50 proc., zagraniczne o 100 proc. Stałe ogłoszenia kin, teatrów, i lekarzy podług umowy.

KONTO CZEKOWE w P.K.O. Nr. 61-119.

W drukarni, własnej „Głosu Polskiego” Piotrkowska 86